

**СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје**

**Финансиски извештаи  
за годината што завршува  
на 31 декември 2016 и  
Извештај на независните ревизори**

**СОДРЖИНА**

|                                      | <b>Страна</b> |
|--------------------------------------|---------------|
| Одговорност за финансиските извештаи | 1             |
| Извештај на независните ревизори     | 2             |
| Извештај за сеопфатна добивка        | 3             |
| Извештај за финансиска состојба      | 4             |
| Извештај за промени во капиталот     | 5             |
| Извештај за паричниот тек            | 6 - 7         |
| Белешки кон финансиските извештаи    | 8 - 76        |

## ОДГОВОРНОСТ ЗА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Раководството на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје (во понатамошниот текст „Банката“) е одговорно за подготвување на финансиските извештаи за секоја финансиска година во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување („МСФИ“), кои даваат реална и објективна слика на финансиската состојба и резултатите од работењето на Банката за годината.

По извршените испитувања, раководството на Банката има разумни очекувања дека Банката има адекватни ресурси да продолжи со своето оперативно делување во блиска иднина. Поради таа причина, раководството на Банката продолжува да го применува принципот на континуитет во подготовката на финансиските извештаи.

Во подготовката на овие финансиски извештаи, одговорноста на раководството на Банката вклучува обезбедување на:

- Избор и конзистентна примена на соодветни сметководствени политики;
- Проценки и расудувања кои се разумни и издржани;
- Сметководствените стандарди кои се во примена се следат, а нивното материјално неприменување е обелоденето и објаснето во финансиските извештаи; и
- Финансиските извештаи се подготвени врз основа на принципот на континуитет освен ако не е соодветно да се претпостави дека Банката нема да продолжи во дејноста.

Раководството на Банката е одговорно за чување на исправна сметководствена документација, која со разумна сигурност во било кое време ја обелоденува финансиската состојба на Банката и мора исто така да обезбеди финансиските извештаи да се во согласност со МСФИ. Раководството на Банката е исто тако одговорно за чување на средствата на Банката и во таа насока да презема разумни мерки за превенција и откривање на измами и други нерегуларности.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје:

Г. Диомидис Николетопулос

Г-ѓа Милица Чапаровска - Јовановска

Генерален извршен директор,  
Претседател на Управен одбор

Генерален директор за банкарство на мало,  
Член на Управен одбор

Г. Тони Стојановски

Г. Теодолус Скордис

Генерален директор за управување со ризици,  
Член на Управен одбор

Генерален директор за корпоративно банкарство,  
Член на Управен одбор

## ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

### ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (стр. 3 до 76) на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје (во понатамошниот текст „Банката“), кои се состојат од извештај за финансиската состојба со состојба на ден 31 декември 2016 година, како и извештај за сеопфатна добивка, извештај за промени во капиталот и извештај за паричниот тек за годината што тогаш завршува, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

#### *Одговорност на раководството за финансиските извештаи*

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување. Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, примена и одржување на интерни контроли кои се однесуваат на подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка; избирање и примена на соодветни сметководствени политики; и правење сметководствени процени кои соодветствуваат на околностите.

#### *Одговорност на ревизорот*

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и применливите стандарди во Република Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања, да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и процената на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи со цел дизајнирање на ревизорски постапки коишто се соодветни на околностите, но не за цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на субјектот. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените процени направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

#### *Мислење*

Според наше мислење, финансиските извештаи објективно ја прикажуваат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје на ден 31 декември 2016 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Делоит ДОО Скопје

24 април 2017 г.

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА**  
**за годината што завршува на 31 декември 2016**  
**(во илјади денари)**

|                                                                                               | <u>Белешка</u> | <u>2016</u>      | <u>2015</u>      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------------|------------------|
| Приходи од камати                                                                             |                | 4.351.441        | 4.341.929        |
| Расходи од камати                                                                             |                | (889.519)        | (1.130.620)      |
| <b>Нето приходи од камати</b>                                                                 | 6              | 3.461.922        | 3.211.309        |
| Приходи од провизии и надоместоци                                                             |                | 1.052.579        | 1.033.688        |
| Расходи од провизии и надоместоци                                                             |                | (109.711)        | (106.675)        |
| <b>Нето приходи од провизии и надоместоци</b>                                                 | 7              | 942.868          | 927.013          |
| Нето приходи од тргување                                                                      | 8              | 66.350           | 13.307           |
| Нето приходи од курсни разлики                                                                | 9              | 114.899          | 71.670           |
| Останати приходи од работењето                                                                | 10             | 78.271           | 118.356          |
| Загуба поради оштетување, на нето основа                                                      | 11             | 41.852           | 30.061           |
| Трошоци за вработените                                                                        | 12             | (797.524)        | (797.551)        |
| Амортизација                                                                                  | 13             | (126.300)        | (110.173)        |
| Останати расходи од работењето                                                                | 14             | (1.014.819)      | (995.164)        |
| <b>Добивка пред оданочување</b>                                                               |                | 2.767.519        | 2.468.828        |
| Данок на добивка                                                                              | 15             | (263.930)        | (225.239)        |
| <b>Добивка за годината</b>                                                                    |                | 2.503.589        | 2.243.589        |
| <b>Останата сеопфатна добивка</b>                                                             |                |                  |                  |
| Добивка од финансиски средства расположиви за продажба, на нето основа                        | 30             | (315)            | 161              |
| Приходи/(трошоци) за услуги и камати поврзани со дефинирани обврски за користи за вработените | 30             | (117)            | 1.225            |
| Останата сеопфатна добивка за годината, пред оданочување                                      |                | (432)            | 1.386            |
| <b>Вкупна сеопфатна добивка за годината</b>                                                   |                | <u>2.503.158</u> | <u>2.244.975</u> |
| Добивка припишана на:                                                                         |                |                  |                  |
| Сопственици на Банката                                                                        |                | 2.503.589        | 2.243.589        |
| Вкупна сеопфатна добивка за:                                                                  |                |                  |                  |
| Сопственици на Банката                                                                        |                | 2.503.158        | 2.244.975        |
| <b>Заработка по акција</b>                                                                    | 31             |                  |                  |
| Основна (во денари)                                                                           |                | 143,4            | 128,5            |
| Разводната (во денари)                                                                        |                | 143,4            | 128,5            |

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи се одобрени од страна на раководството на Банката на 26 јануари 2017 година и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Потпишано во име на СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје:

Г. Диомидис Николетопулос

Генерален извршен директор,  
Претседател на Управен Одбор

Г. Тони Стојановски

Генерален директор за управување со ризици,  
Член на Управен одбор

Г-ѓа Милица Чапаровска - Јовановска

Генерален директор за банкарство на мало,  
Член на Управен одбор

Г. Теодолус Скордис

Генерален директор за корпоративно банкарство,  
Член на Управен одбор

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА**  
**со состојба од 31 декември 2016 година**  
**(во илјади денари)**

|                                                                    | <u>Белешка</u> | <u>2016</u>       | <u>2015</u>       |
|--------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------|-------------------|
| <b>АКТИВА</b>                                                      |                |                   |                   |
| Парични средства и парични еквиваленти                             | 16             | 17.569.468        | 16.897.661        |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех | 17             | 2.251             | 329.981           |
| Финансиски средства расположливи за продажба                       | 18             | 8.351.655         | 10.488.640        |
| Кредити на и побарувања од банки                                   | 19             | 178.315           | 172.202           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                         | 20             | 60.047.332        | 56.988.064        |
| Останати средства                                                  | 21             | 498.851           | 496.018           |
| Недвижности дадени под закуп                                       | 22             | 70.601            | 75.909            |
| Нематеријални средства                                             | 23             | 140.933           | 117.897           |
| Недвижности и опрема                                               | 24             | 888.138           | 850.497           |
| <b>Вкупно актива</b>                                               |                | <u>87.747.544</u> | <u>86.416.869</u> |
| <b>ПАСИВА И КАПИТАЛ</b>                                            |                |                   |                   |
| <b>ПАСИВА</b>                                                      |                |                   |                   |
| Депозити на банки                                                  | 25             | 1.742.752         | 731.949           |
| Депозити на други комитенти                                        | 26             | 68.291.877        | 67.103.738        |
| Обврски по кредити                                                 | 27             | 557.727           | 745.597           |
| Останати обврски                                                   | 28             | 1.712.212         | 2.018.602         |
| Резервации                                                         | 29             | 71.409            | 172.405           |
| <b>Вкупно пасива</b>                                               |                | <u>72.375.977</u> | <u>70.772.291</u> |
| <b>КАПИТАЛ</b>                                                     |                |                   |                   |
| Запишан капитал                                                    | 30             | 3.511.242         | 3.511.242         |
| Резерви                                                            | 30             | 835.117           | 835.549           |
| Задржана добивка                                                   |                | 11.025.208        | 11.297.787        |
| <b>Вкупно капитал</b>                                              |                | <u>15.371.567</u> | <u>15.644.578</u> |
| <b>Вкупно пасива и капитал</b>                                     |                | <u>87.747.544</u> | <u>86.416.869</u> |
| <b>Потенцијални обврски</b>                                        | 33             | <u>13.819.937</u> | <u>11.589.008</u> |

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ**  
**за годината што завршува на 31 декември 2016**  
**(во илјади денари)**

|                                                                | <b>Запишан<br/>капитал</b> | <b>Ревалори<br/>зациска<br/>резерва</b> | <b>Законска<br/>резерва</b> | <b>Останати<br/>резерви</b> | <b>Задржана<br/>добивка</b> | <b>Вкупно</b>     |
|----------------------------------------------------------------|----------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-------------------|
| Состојба 1 јануари 2015<br>година                              | 3.511.242                  | 2.790                                   | 830.290                     | 1.083                       | 9.054.198                   | 13.399.603        |
| Останата сеопфатна добивка<br>за годината, пред<br>оданочување | -                          | 1.386                                   | -                           | -                           | -                           | 1.386             |
| Добивка за годината                                            | -                          | -                                       | -                           | -                           | 2.243.589                   | 2.243.589         |
| Состојба, 31 декември 2015<br>година                           | <u>3.511.242</u>           | <u>4.176</u>                            | <u>830.290</u>              | <u>1.083</u>                | <u>11.297.787</u>           | <u>15.644.578</u> |
| Состојба 1 јануари 2016<br>година                              | 3.511.242                  | 4.176                                   | 830.290                     | 1.083                       | 11.297.787                  | 15.644.578        |
| Останата сеопфатна добивка<br>за годината, пред<br>оданочување | -                          | (432)                                   | -                           | -                           | -                           | (432)             |
| Распределба за дивиденди                                       | -                          | -                                       | -                           | -                           | (2.776.168)                 | (2.776.168)       |
| Добивка за годината                                            | -                          | -                                       | -                           | -                           | 2.503.589                   | 2.503.589         |
| Состојба, 31 декември 2016<br>година                           | <u>3.511.242</u>           | <u>3.744</u>                            | <u>830.290</u>              | <u>1.083</u>                | <u>11.025.208</u>           | <u>15.371.567</u> |

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК**  
**за годината што завршува на 31 декември 2016**  
**(во илјади денари)**

|                                                                                      | <b>2016</b> | <b>2015</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| <b>Добивка пред оданочување</b>                                                      | 2.503.589   | 2.243.589   |
| <i>Усогласување за:</i>                                                              |             |             |
| Амортизација на недвижности и опрема                                                 | 83.922      | 71.879      |
| Амортизација на недвижности дадени под закуп                                         | 2.578       | 2.778       |
| Амортизација на нематеријални средства                                               | 39.800      | 35.516      |
| Добивка од продажба на недвижности и опрема, нето                                    | (849)       | (34.364)    |
| Добивка од продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања, нето | (9.337)     | -           |
| Приходи од камати                                                                    | (4.351.441) | (4.341.929) |
| Расходи од камати                                                                    | 889.519     | 1.130.620   |
| Нето приходи од тргување                                                             | (66.350)    | (13.307)    |
| Загуби поради оштетување на финансиски средства, нето                                | (90.338)    | (85.498)    |
| Загуби поради оштетување на нефинансиски средства                                    | 48.486      | 55.437      |
| Резервации за користи за вработените, нето                                           | 1.527       | 490         |
| Резервации за судски постапки, нето                                                  | (15.156)    | 6.442       |
| Наплатени од камати                                                                  | 4.532.691   | 4.509.382   |
| Платени камати                                                                       | (938.129)   | (1.129.866) |
| <b>Добивка од дејноста пред промените на деловната актива и пасива:</b>              | 2.630.512   | 2.451.169   |
| <i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>                                 |             |             |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех                   | 327.730     | (36.978)    |
| Кредити одобрени на други банки                                                      | (6.113)     | (18.862)    |
| Кредити одобрени на други комитенти                                                  | (3.055.449) | (4.311.513) |
| Задолжителни резерви и депозити според регулатива на НБРМ                            | (78.664)    | (17.927)    |
| Останати побарувања                                                                  | (48.708)    | 122.148     |
| <i>Зголемување /(намалување) на деловната пасива:</i>                                |             |             |
| Депозити на банки                                                                    | 1.010.803   | 438.769     |
| Депозити на други комитенти                                                          | 1.240.940   | 1.197.181   |
| Останати обврски                                                                     | (190.353)   | 630.424     |
| <b>Нето парични текови генерирани од основната дејност пред оданочување</b>          | 1.830.698   | 454.411     |
| Платени даноци на добивка                                                            | (278.971)   | (321.516)   |
| <b>Нето паричен тек од основната дејност</b>                                         | 1.551.727   | 132.895     |

(Продолжува)



**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК (продолжува)  
за годината што завршува на 31 декември 2016  
(во илјади денари)**

|                                                                                    | <u>2016</u>        | <u>2015</u>        |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|
| <b>Паричен тек од инвестициска дејност</b>                                         |                    |                    |
| Набавка на недвижности и опрема                                                    | (122.166)          | (95.525)           |
| Набавка на нематеријални средства                                                  | (62.528)           | (48.929)           |
| Приливи од вложувања, нето                                                         | 2.150.791          | 1.314.192          |
| Приливи од продажба на недвижности и опрема                                        | 1.144              | (61)               |
| Приливи од продажба на вложувања во недвижности                                    | 2.744              | -                  |
| Примени дивиденди                                                                  | 5.022              | 6.170              |
| <b>Нето паричен тек од инвестициска дејност</b>                                    | <u>1.975.007</u>   | <u>1.175.847</u>   |
| <b>Паричен тек од финансирањето</b>                                                |                    |                    |
| Нето намалување на обврските по кредити (вклучувајќи и субординиран долг)          | (187.870)          | (2.885.218)        |
| Платени дивиденди                                                                  | <u>(2.746.054)</u> | <u>(3.799)</u>     |
| <b>Нето паричен тек од финансирањето</b>                                           | <u>(2.933.924)</u> | <u>(2.889.017)</u> |
| <b>Нето/ зголемување(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти</b> | 592.810            | (1.580.275)        |
| Парични средства и парични еквиваленти, на почетокот на годината                   | <u>14.036.447</u>  | <u>15.616.722</u>  |
| <b>Парични средства и парични еквиваленти на крајот од годината</b>                | <u>14.629.257</u>  | <u>14.036.447</u>  |

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ**

СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје е основана како акционерско друштво на 29 декември 1989 година. Главните активности се вршат и нејзиното седиште се наоѓа на ул. 11 Октомври бр.7, 1000 Скопје. Банката своите активности во Република Македонија ги извршува преку мрежа на 66 филијали (2015: 64 филијали).

Банката е регистрирана како универзален тип на комерцијална банка, во согласност со македонските закони.

Основни активности на Банката се следните:

- прибирање на депозити и други повратни извори на средства,
- кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции,
- кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции,
- издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници),
- финансиски лизинг,
- менувачки работи,
- платен промет во земјата и во странство, вклучувајќи купопродажба на девизи,
- брз трансфер на пари,
- издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување,
- обезбедување услуги на изнајмување на сефови, остава и депо,
- тргување со инструменти на пазарот на пари (меници, чекови, сертификати за депозити),
- тргување со девизни средства, вклучително и тргување со благородни метали,
- тргување со хартии од вредност,
- тргување со финансиски деривативи,
- управување со средства и портфолио на хартии од вредност по налог и за сметка на клиенти и/или инвестициско советување на клиентите,
- давање на услуги на банка-чувар на имот за инвестициски и пензиски фондови,
- купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност,
- давање на услуги на банка-чувар на хартии од вредност на клиентите,
- давање совети на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија и сл., или обезбедување услуги во врска со спојување и преземање на правни лица;
- продажба на осигурителни полиси,
- посредување при склучување договори за кредити и заеми,
- процесирање и анализа на информации за кредитоспособноста на правните лица,
- економско-финансиски консалтинг, и
- други финансиски услуги утврдени со закон што може да ги врши само банка,

Банката е контролирана од страна на Национална Банка на Грција, со седиште во Грција, која поседува 94,64% (2015: 94,64%) од капиталот на Банката и претставува нејзина крајна матична компанија.

Акциите на Банката не котираат на Редовниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност, но се запишани на пазарот на акционерски друштва со посебни обврски за известување на Македонската берза, а кодот под кој котираат е следниот:

Шифра на хартија од вредност

ИСИН број

СТБ (обична акција)

MKSTBS101014

СТБП (приоритетна акција)

MKSTBS120014

Финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2016 година се одобрени од страна на раководството на Банката на 26 јануари 2017 година и се усвоени од страна на Надзорниот одбор на Банката.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**

**(а) Изјава за усогласеност**

Овие финансиски извештаи се изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување усвоени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди („IASB“).

Сметководствените политики според МСФИ наведени подолу беа конзистентно применувани од страна на Банката во сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

**(б) Основа за мерење**

Овие финансиски извештаи се изготвени во согласност со правилото за историски трошок модифицирано со превреднување на средствата расположливи за продажба, финансиските средства и финансиските обврски (вклучени се и деривативните финансиски инструменти) што се чуваат по објективна вредност во билансот на успех, под претпоставката за тековна грижа и посветеност за успешност во работењето.

**(в) Функционална валута и валута на известување**

Финансиските извештаи се прикажани во денари, којашто е функционална валута на Банката. Сите финансиски информации се прикажани во илјади денари во заокружен износ.

**(г) Користење на проценки и расудувања**

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со МСФИ му налага на раководството да изврши расудувања, проценки и претпоставки што влијаат на примената на политики и прикажани износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Проценките и поврзаните претпоставки се базираат на историското искуство и други разни фактори што се верува дека се разумни во однос на околностите, чиешто резултати формираат основа за вршење на расудувања за сметководствените вредности на средствата и обврските што не се лесно воочливи од други извори. Фактичките резултати можат да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки се ревидираат на тековна основа. Ревизиите на сметководствените проценки се признаваат во периодот во којшто проценката е ревидирана ако ревизијата влијае само на тој период или во периодот на ревизија и идни периоди ако ревизијата влијае и на тековните и на идните периоди.

Информациите за значајни области за несигурност во проценката и критични проценки во примената на сметководствените политики што имаат најзначително влијание врз износите признаени во финансиските извештаи се опишани во белешка 3.22 кон финансиските извештаи.

Резиме на основните сметководствени политики применети во изготвувањето на финансиските извештаи според МСФИ се дадени во рамките на белешка 3 кон финансиските извештаи.

**(д) Стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период**

Следните нови измени на постоечките стандарди издадени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди важат за тековниот финансиски период:

- МСФИ 14 “Одложени сметки согласно законската регулатива” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година),
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи”, МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” и МСС 28 “Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” – Вложувачки правни лица: Примена на исклучокот од барањата за консолидација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година),
- Дополнувања на МСФИ 11 “Заеднички аранжмани” – Сметководство за стекнати удели во заеднички операции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година),

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжува)**

**(д) Стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период (продолжува)**

- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” – Иницијатива за обелоденување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година),
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 38 “Нематеријални средства” – Појаснување на прифатливите методи за пресметка на амортизација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на и по 1 јануари 2016 година),
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 41 “Земјоделство” – Земјоделство: плодородни стебла (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година),
- Дополнувања на МСС 27 “Поединечни финансиски извештаи” – Метод на главнина во поединечни финансиски извештаи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година),
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2012-2014) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МСС 19 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година).

Усвојувањето на овие измени во постојните стандарди не довело до какви било материјални промени во финансиските извештаи на Банката.

**(ѓ) Нови стандарди и измени во постојните стандарди што се издадени, но сè уште не се усвоени**

На денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, објавени се следните нови стандарди и измени на постојните стандарди кои сè уште не стапиле на сила:

- МСФИ 9 “Финансиски инструменти” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година).
- МСФИ 15 „Приходи од договори со комитенти“ и дополнителни измени (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година),
- МСФИ 16 “Лизинг” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година).
- Дополнувања на МСФИ 2 „Плаќање врз основа на акции“ – Класификација и мерење на платежни трансакции врз основа на акции (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година),
- Дополнувања на МСФИ 4 „Договори за осигурување“ – Примена на МСФИ 9 „Финансиски инструменти“ со МСФИ 4 “Договори за осигурување” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година или кога МСФИ 9 „Финансиски инструменти“ за првпат ќе се примени),
- Дополнувања на МСФИ 10 „Консолидирани финансиски извештаи” и МСС 28 “Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” – Продажба на или вложувања во средства на вложувачот и неговиот придружен правен субјект или заедничко вложување и понатамошни измени (датумот на стапување на сила е одложен додека не заврши проектот за истражување на методот за капитал),
- Дополнувања на МСС 7 „Извештај за парични текови“ – Иницијатива за обелоденување (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година),

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжува)**

**(f) Нови стандарди и измени во постојните стандарди што се издадени, но сè уште не се усвоени (продолжува)**

- Дополнувања на МСС 12 “Даноци на добивка” – Признавање на одложени даночни средства за нереализирани загуби (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година),
- Дополнувања на МСС 40 „Вложувања во недвижности“ – Пренос на вложувања во недвижности (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година),
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2014-2016)“ како резултат на годишните проекти за подобрување на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 12 и МСС 28) поврзано со елиминација на неконзистентни и термилошки објаснувања (дополнувања на МСФИ 12 применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година, а дополнувањата на МСФИ 1 и МСС 28 применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на 1 јануари 2018 година).
- МСФИ 22 „Девизни трансакции и авансно плаќање“ (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година).

Банката има избрано да не ги усвои горенаведените стандарди, ревизии и толкувања пред истите да стапат на сила. Банката предвидува дека усвојувањето на овие стандарди, ревизии и толкувања нема да има материјален ефект врз финансиските извештаи на Банката во периодот на нивната иницијална примена.

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ**

**3.1 Приходи и расходи од камати**

Приходите и расходите по основ на камати се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка за сите инструменти мерени по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Методот на ефективна каматна стапка е метод за пресметка на амортизираната набавна вредност на финансиското средство или финансиската обврска и за распределба на приходите или расходите од камати во релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапка што ги дисконтира проценетите идни готовински плаќања или приноси преку очекуваниот животен век на финансискиот инструмент или, кога тоа е соодветно, пократок период на нето сметководствената вредност на финансиското средство или финансиската обврска. При пресметката на ефективната каматна стапка, Банката ги проценува паричните текови имајќи ги предвид сите договорни услови на финансискиот инструмент (на пример, опции за претходно плаќање), но не ги зема предвид идните кредитни загуби. Пресметката ги вклучува сите надомести и провизии платени или примени помеѓу договорните страни што се составен дел на ефективната каматна стапка, трансакциските трошоци и сите други премии или дисконти.

**3.2 Приходи од надоместоци и провизии**

Надоместите и провизиите, освен надоместите за одобрување кредити, општо се признаваат на акумулирана основа во текот на периодот на обезбедување на услугата како и платежни трансакции во моментот кога услугата се обезбедува. Другите надомести поврзани со земањето и одобрувањето на кредити се одложуваат во текот на животниот век на кредитот и се амортизираат со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

**3.3 Приходи од дивиденда**

Приходите од дивиденда се признаваат кога правото за примање на плаќање се воспоставува за сите акционери што учествуваат во распределба на приходите.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**

**3.4 Износи изразени во странска валута**

Трансакциите настанати во странска валута се изразени во денари со примена на официјалните курсеви на Народна банка на Република Македонија („НБРМ“) кои важат на денот на трансакцијата. Средствата и обврските кои се изразени во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Билансот на состојба. Позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута, како и средствата и обврските изразени во странска валута, се прикажуваат како ставка должи или побарува во Извештајот за сеопфатна добивка. Потенцијалните обврски во странска валута се изразени во денари со примена на официјалните курсеви на датумот на составување на Билансот на состојба.

**3.5 Финансиски средства**

Финансиските средства се класифицираат во следните специфични категории: финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, финансиски инструменти што се расположливи за продажба, финансиски инструменти што се чуваат до доспевање и кредити одобрени на банки и комитенти. Класификацијата зависи од природата и намените на финансиските средства и се утврдува при почетното признавање. Финансиските средства се признаваат и не се признаваат на датумот на тргување каде што продажбата или купувањето на инвестицијата е под договор чишто услови налагаат спроведување на инвестицијата во рамките на договорена временска рамка.

***Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех***

Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех се состојат од хартии од вредност и акции издадени од банки и други институции што се вклучени во портфолио за кое постои намера за остварување на профит на краток рок. Иницијално, тие хартии од вредност се признаваат по набавна вредност, која ја претставува објективната вредност и последователно се мери според објективна вредност како што е утврдено врз основа на нивната пазарна цена.

Сите поврзани реализирани и нереализирани добивки и загуби се вклучени во нето приходот од тргување. Каматата, ако е остварена, за време на располагањето со хартии од вредност, се евидентира како приходи од камати. Продажбата на финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех се признава на датумот на тргување, кој претставува датум кога Банката е обврзана да го купи/продаде средството.

***Финансиски средства расположливи за продажба***

Финансиските средства расположливи за продажба се оние за коишто постои намера да се чуваат за неопределен временски период, коишто можат да се продадат како резултат на потребите за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на капиталот. Ова портфолио е составено од котирали или некотирали сопственички хартии од вредност во банки, финансиски институции и претпријатија, врз кои Банката нема контрола.

Финансиските средства расположливи за продажба почетно се признаваат по трансакциска цена, која претставува објективна вредност, а последователно се вреднувани според објективната вредност врз основа на котираните цени на активните пазари или врз основа на износите добиени со моделите на парични текови за некотирали сопственички инструменти.

Добивките и загубите кои произлегуваат од промени на објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во останатата сеопфатна добивка и се акумулираат во ревалоризационите резерви, сè додека финансиското средство не се смета за непризнаено или оштетено, во кој момент кумулативната добивка или загуба претходно акумулирана во ревалоризационите резерви треба да се признае во билансот на успех. Сепак, каматата пресметана со користење на методот на ефективна каматна стапка и позитивните и негативните курсни разлики се признава во Извештајот за сеопфатна добивка.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**

**3.5 Финансиски средства (продолжува)**

***Финансиски средства кои се чуваат до доспевање***

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање претставуваат финансиски средства со фиксни или определени плаќања и фиксно доспевање, за кои Банката има намера и можност да ги чува до доспевање. Ако Банката планира да продаде значителен износ од овие средства, целата категорија ќе го смени статусот и ќе се прекласифицира како средства расположливи за продажба. Овие хартии од вредност се мерат според амортизираната набавна вредност со примена на ефективната каматна стапка.

***Кредити одобрени од Банката***

Кредитите одобрени од Банката вклучуваат кредити каде што директно се обезбедуваат парични средства за кредитокорисникот. Кредитите иницијално се признаваат по објективна вредност, притоа вклучувајќи ги сите трансакциски трошоци, а последователно се вреднуваат според амортизираната набавна вредност со користење на ефективна каматна стапка. Каматата на кредити одобрени од Банката се вклучува во приходите од камати и се признава на пресметковна основа. Кредитите одобрени на комитентите и финансиските институции се прикажани во нето износ намален за резервациите за загуба поради оштетување и разграничени надоместоци за кредитот.

***Загуби поради оштетување на финансиски средства***

Банката проценува на секој датум на биланс на состојба дали постои објективен доказ дека некое финансиско средство или група финансиски средства е оштетена.

Во случај на сопственички инструменти класифицирани како расположливи за продажба, значително или продолжено опаѓање на објективната вредност на хартијата од вредност под нејзината набавна вредност се зема предвид при определувањето дали средствата се оштетени. Доколку постојат такви докази за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загуби поради оштетување на тоа финансиско средство претходно прикажани во добивка или загуба – се отстранува од капиталот и се признава во извештајот за сеопфатна добивка. Загубите поради оштетување за сопственичките инструменти прикажани во извештајот за сеопфатна добивка, не се сторнираат преку извештајот за сеопфатна добивка. Доколку, во некој последователен период, објективната вредност на должничкиот инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан што се случил откако загубата за оштетување била прикажана во добивката или загубата, загубата поради оштетување се сторнира преку извештајот за сеопфатна добивка. Износот на загубата поради оштетување на финансиските средства водена по амортизирана набавна вредност се пресметува како разлика меѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на идните готовински текови дисконтирани по оригиналната ефективна каматна стапка на финансискиот инструмент.

***Загуби поради оштетување за кредити и аванси***

Резервации за загуби поради оштетување и ненаплативост се утврдуваат доколку постојат објективни докази дека Банката нема да може да ги наплати сите доспеани износи по побарувањата според оригиналните договорни услови. Поимот „побарување“ значи кредит, обврска како што е акредитив, гаранција или обврска за продолжување на кредитот. Резервацијата за загуби поради оштетување по кредити се искажува како намалување на сметководствената вредност на кредитот, додека за вонбилансните ставки резервацијата се искажува во рамките на резервациите. Дополнувања на резервациите се прават преку резервациите за загуби поради оштетување на финансиските средства во Извештајот за севкупната добивка. Резервациите за загуби поради оштетување и ненаплативост се утврдуваат врз основа на степенот (големината) на ризикот од ненаплативост или специфичниот ризик на ниво на земјата, врз основа на следните принципи:

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**

**3.5 Финансиски средства (продолжува)**

- поединечните кредитни изложености (ризичи) се оценуваат врз основа на видот на кредитобарателот, неговата вкупна финансиска позиција, изворите и евиденцијата за плаќање и надоместливата вредност на обезбедувањето. Резервациите за загуби поради оштетување и ненаплатливост се мерат и утврдуваат за разликата помеѓу сметководствената вредност на кредитот и неговиот проценет надоместлив износ, што, всушност, ја претставува сегашната вредност на очекуваните готовински текови, вклучувајќи ги и надоместливите износи од гаранции и залог, дисконтирани со ефективна каматна стапка на кредитот,
- ако постои објективен доказ за ненаплативост на кредити во кредитното портфолио кој не може да се идентификува, резервациите за загуби поради оштетување и ненаплатливост се утврдуваат на ниво на ризикот за целокупното кредитно портфолио т.е на групна основа. Овие загуби се утврдуваат врз основа на историски податоци за кредитните рангирања на кредитокорисниците и ја одразуваат тековната економска клима во која функционираат кредитокорисниците,
- загубата поради оштетување и ненаплативост на кредитите предизвикува престанок на пресметка на приходи од камата согласно договорените услови, а кредитот се класификува како нефункционален заради тоа што договорните обврски за плаќање на главницата и/или каматата се во задоцнување, односно ненаплатени во период подолг од 90 дена. Сите резервации за загуби по кредити и ненаплативост се разгледуваат месечно, и сите понатамошни промени на износите и времето на очекуваните идни парични приливи во споредба со претходните проценки резултираат во промена на резервацијата за загуби поради оштетување и ненаплативост, која се евидентира во Извештајот за сеопфатна добивка,
- кредитот за кој се верува дека е неможно да се наплати, истиот се отпишува наспроти соодветната резервација за загуби поради оштетување и ненаплативост. Натамошните наплати се евидентираат како приход во Извештајот за сеопфатна добивка.

***Реструктурирани кредити***

Кога еднаш условите за кредитот ќе се обноват, кредитот повеќе не се смета за доспеан, под услов сите барања со новиот договор да се задоволени. Банката постојано ги следи реструктурираните кредити да се осигура дека сите критериуми се исполнети и дека идните наплати се очекувани.

***Депризнавање на финансиски средства***

Банката ги отпишува финансиските средства кога правото за стекнување готовина од финансиското средство истекува или пак правото за стекнување готовина се пренесува на друг субјект, а со тоа се пренесуваат и значајно сите права и ризици кои произлегуваат од сопственоста на финансиското средство на друг субјект.

**3.6 Финансиски обврски**

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со предметот на договорот. Финансиските обврски се класифицираат како депозити на банки, финансиски институции и комитенти, финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, обврски по кредити и други обврски.

***Депозити на банки и други финансиски институции и клиенти***

Овие финансиски обврски иницијално се признаваат по објективна вредност намалена за генерираните трансакциски трошоци. Последователно се вреднуваат по амортизирана набавна вредност.



**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**

**3.6 Финансиски обврски (продолжува)**

***Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех***

Овие финансиски обврски вклучуваат деривативни финансиски инструменти на девизни договори и иницијално и последователно се вреднуваат/ревреднуваат по објективна вредност. Овие договори не се квалификуваат за сметководство на хеџирање според специфичните правила на МСС 39 и затоа се третираат на ист начин како деривативни инструменти за тргување, односно добивката и загубата по објективната вредност се признаваат во нето приходите од тргување.

***Обврски по кредити***

Обврските по кредити иницијално се признаваат по објективна вредност намалена за генерираните трансакциски трошоци. Последователно се вреднуваат по амортизирана набавна вредност, а секоја разлика помеѓу нето приносите и надоместливата вредност се признава во Извештајот за сеопфатна добивка во текот на животниот век на кредитот со користење на методот за ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапката којашто точно ги дисконтира идните проценети готовински плаќања преку очекуваниот век на траење на финансиската обврска.

***Останати обврски***

Останатите обврски се прикажани по нивната номинална вредност.

***Депризнавање на финансиски обврски***

Банката ги отпишува финансиските обврски кога, и само кога, нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

**3.7 Недвижности и опрема**

Недвижностите и опремата се искажани според набавната вредност, намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување.

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата што се евидентира одделно, се капитализираат. Останати последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корисност на ставката вклучена во дел од недвижностите и опремата. Сите останати издатоци се признаваат како трошоци во Извештајот за сеопфатна добивка при нивното настанување.

Амортизацијата се пресметува по пропорционална метода со проценети стапки на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот пропишан корисен век на траење. На недвижностите во изградба не се пресметува амортизација сè до нивното ставање во употреба. Годишни стапки на амортизација за 2016 и 2015 година се следните:

|                  |           |
|------------------|-----------|
| Градежни објекти | 2,5% -5%  |
| Мебел и опрема   | 10% - 25% |

Добивката или загубата што произлегува од отуѓување или ставање вон употреба на недвижности и опрема се утврдува како разлика помеѓу приносите од продажбата и сметководствената вредност на средството и се признава во билансот на успех. Банката ги ревидира своите недвижности и опрема за оштетување на годишна основа. Кога сметководствената вредност на средството е поголема од неговата проценета надоместлива вредност, неговата вредност веднаш се сведува на неговата надоместлива вредност.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**

**3.8 Нематеријални средства**

Нематеријалните средства се средства стекнати поединечно и се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување. Нематеријалните средства опфаќаат:

- компјутерски софтвер и софтвер што е стекнат одделно од хардверот,
- вложувања во имот земен под закуп,
- други нематеријални средства.

Расходите за софтвер се амортизираат на пропорционална основа во текот на пропишан корисен век на траење што изнесува пет години. Вложувањата во имот земен под закуп и други нематеријални средства се амортизираат на пропорционална основа во текот на релевантниот договорен период. Банката годишно ги ревидира нејзините нематеријални средства и оценува дали постои индикација за оштетување. Ако постои таква индикација, се врши проценка за да се види дали сметководствената вредност е надоместлива. Ако сметководствената вредност ја надминува надоместливата вредност, тогаш се врши соодветно сведување на вредноста.

**3.9 Оштетување на материјални и нематеријални средства**

Раководството на Банката редовно ги ревидира сметководствените вредности на нејзините материјални и нематеријални средства. Ако постои индикација дека овие средства се оштетени, надоместливата вредност на средството се проценува за да се утврди степенот на загубата поради оштетување. Ако надоместливата вредност на средството е проценета дека е пониска од неговата сметководствена вредност, сметководствената вредност на средството се сведува на неговата надоместлива вредност. Загуба поради оштетување се признава како трошок во тековниот период. Надоместувањето на загубата поради оштетување веднаш се признава како приход.

**3.10 Недвижности дадени под закуп**

Недвижностите дадени под закуп вклучуваат згради во сопственост на Банката кои се чуваат за да се заработуваат наемнини или за зголемување на вредноста на капиталот или за двете заедно и иницијално се евидентираат во трошоци, што вклучува и трансакциски трошоци. Класификацијата на недвижности дадени под закуп се базира на критериумот дека недвижностите во најголем дел се чуваат за да се заработат наемнини споредено со недвижностите кои Банката ги користи за сопствени потреби.

По почетното признавање, Банката ги мери недвижностите дадени под закуп според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и за секоја акумулирана загуба поради оштетување. Амортизацијата на вложувањата во недвижен имот се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот пропишан корисен век на траење, кој е приближно еднаков на слични средства вклучени во недвижности и опрема.

Недвижности дадени под закуп годишно се ревидираат за оштетување. Ако постои некоја индикација дека овие средства се оштетени, надоместливата вредност на средството се проценува за да се утврди степенот на загубата поради оштетување. Ако надоместливата вредност на средството е проценета дека е пониска од неговата сметководствена вредност, сметководствената вредност на средството се сведува на неговата надоместлива вредност. Загуба поради оштетување се признава како трошок во тековниот период.

**3.11 Преземени средства по основ на ненаплатени побарувања**

Превземените средства, по основ на ненаплатени побарувања, вклучуваат недвижности и опрема стекнати преку соодветна постапка за целосно или делумно регулирање на односниот кредит и се прикажуваат во останати средства како нетековни средства што се чуваат за продажба. Почетно, овие средства се вреднуваат на понизок износ од цената на чинење на кредитот, притоа вклучувајќи ги трансакциските трошоци (вообичаено цената на чинење на кредитот наведена во документот донесен од надлежен орган од каде што произлегуваат правните основи за стекнување на сопственоста) и објективната вредност намалена за

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**

**3.11 Преземени средства по основ на ненаплатени побарувања (продолжува)**

проценетите трошоци за продажба, утврдени од домашни овластени проценители на датумот на преземање на средството. По почетното признавање, преземените средства се ревидираат за оштетување најмалку на годишна основа и се вреднуваат на понизок износ од нивната сметководствена вредност намалена за проценетите трошоци за продажба и акумулираните оштетувања.

**3.12 Парични средства и парични еквиваленти**

Паричните средства и паричните еквиваленти вклучуваат готовина и ностро сметки, ненаменски депозити по видување и пласмани кај други банки и финансиски институции, ненаменски сметки кај НБРМ и други финансиски средства како што се благајнички записи и други записи, како високоликвидни средства кои доспеваат во рок од три месеци и имаат незначителни промени на објективната вредност.

**3.13 Средства од комисионо работење**

Банката обезбедува доверителски и старателски услуги на правни лица и граѓани, при што чува и управува со средства или инвестира средства добиени од различни финансиски инструменти по упатства на клиентот. Банката добива надомест од провизии за обезбедување на овие услуги. Овие средства по основ на комисионо работење не претставуваат средства на Банката и не се признаваат во нејзините финансиски извештаи. Банката не е изложена на никаков кредитен ризик поврзан со ваквите пласмани поради тоа што Банката не дава гаранција за овие пласмани.

**3.14 Резервации**

Резервациите се признаваат кога Банката има тековна обврска (законска или конструктивна) како резултат на минат настан, и е веројатно дека од Банката ќе биде побарано да ја регулира обврската, и може да се направи веродостојна проценка за износот на обврската. Износот признаен како резервација е најдобрата проценка на потребниот износ за подмирување на тековната обврска на датумот на составување на билансот на состојба, имајќи ги предвид ризиците и неизвесностите поврзани со обврската. Кога резервацијата се вреднува со користење на парични текови проценети за регулирање на сегашната обврска, нејзината сметководствена вредност е сегашната вредност на тие парични текови.

***Користи за вработените***

Придонеси за здравствено, пензиско и социјално осигурување од бруто плати се плаќаат од страна на Банката во текот на годината на националните организации по законски стапки. Овие придонеси претставуваат дефинирани планови за придонеси и се признаваат како трошок кога вработените имаат обезбедувано услуги со коишто се стекнуваат со право на придонеси. Нема дополнителна обврска по овие планови.

Во согласност со законската регулатива, колективниот договор, и интерните акти и регулатива, Банката е обврзана да им плаќа на вработените отпремнина при одење во пензија во висина од двократен износ од просечната месечна плата по вработен. Отпремнините на вработените се третираат како дефинирани пензиски планови. Обврската за отпремнини признаена во билансот на состојба во поглед на дефинираните пензиски планови е сегашната вредност на дефинирана обврска на датумот на составување на билансот на состојба намалена за објективната вредност на планираните средства (тековно не постојат признаени планираните средства), заедно со корекциите за непризнаени актуарски добивки или загуби и трошоци за минат труд. Дефинираната обврска се пресметува годишно од страна на независни актуари со користење на кредитната метода на проектирана единица.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**

**3.15 Оданочување**

Данокот што тековно се плаќа се пресметува врз основа на локална даночна регулатива со користење на даночни стапки што се донесени или суштински се донесуваат до денот на составување на билансот на состојба.

Одложениот данок се признава на разликите помеѓу сметководствените вредности на средствата и обврските во финансиските извештаи и соодветните даночни основи користени во пресметката на добивката што се оданочува, и се пресметува со употреба на методот на обврски по биланс на состојба. Одложените даночни обврски општо се признаваат за сите даночни времиња разлики, а одложените даночни средства општо се признаваат за сите одбиени времиња разлики до тој степен што е веројатно дека идните добивки што се оданочуваат ќе бидат достапни во однос на кои можат да се користат одбиените времиња разлики. Одложените даночни средства и обврски се вреднуваат по даночни стапки што се очекува да се применуваат во периодот во којшто треба да се регулира обврската или да се реализира средството базирано врз даночни стапки (и даночни закони) што се донесени или суштински се донесени до датумот на составување на билансот на состојба.

**3.16 Закупи**

Средствата што се даваат под закуп како оперативен закуп се вклучени во билансот на состојба како недвижности дадени под закуп. Приходите од кирија од недвижностите дадени под закуп се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка на пропорционална основа во текот на траењето на закупот.

**3.17 Известување според сегмент**

Оперативните сегменти се известуваат на начин конзистентен со интерното известување на главниот оперативен носител на одлуки. Главниот оперативен носител на одлуки е лице или група што ги алоцира ресурсите и ги оценува перформансите на оперативните сегменти на Банката. Банката го одреди Управниот одбор на Банката за главен оперативен носител на одлуки.

Сите трансакции меѓу деловните сегменти се водат стриктно на бизнис основа, со елиминирање на приходите и расходите помеѓу сегментите. Приходите и расходите директно поврзани со секој одделен сегмент се вклучуваат во одредувањето на перформансите на оперативното сегментирање.

Географските подрачја вклучуваат приходи од средствата што или се лоцирани или се управувани во соодветното географско подрачје.

**3.18 Нетирање**

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба кога, и само кога постои легално право да се нетираат износите и постои намера да се наплатат средствата и подмират обврските истовремено или на нето основа.

**3.19 Договори за финансиски гаранции**

Договори за финансиските гаранции се договори кои бараат од издавачот да изврши специфични плаќања за да му ги надомести на имателот загубите кои ќе се појават, бидејќи соодветниот должник не ги платил достасаните обврски во согласност со оригиналните или модифицираните услови на должничкиот инструмент.

Договори за финансиските гаранции, за разлика од оние кои се сметаат како осигурителни договори, се признаваат првично по нивната објективна вредност и последователно се мерат по повисоката од: а) неамортизираното салдо на добиените и одложените надоместоци и б) најдобрата проценка на износот на гаранцијата што би требало да се подмири на датумот на известување.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**

**3.20 Трансакции со поврзани лица**

Поврзаните страни се поврзани со Банката директно или индиректно преку еден или повеќе посредници, кои страната ги контролира, е контролирана или е под заедничка контрола со, Банката (ова ги вклучува матичното друштво и подружници во NBG Групацијата) и има интерес во Банката што овозможува значајно влијание врз Банката, или страната е член на клучниот менаџерски тим на Банката или матичното друштво или е близок член на фамилијата на било која страна опишана погоре. Трансакција со поврзана страна е трансфер на ресурси, услуги или обврски помеѓу поврзаните страни, без оглед на тоа дали некој износ е наплатен. Сите банкарски трансакции на поврзаните страни се склучуваат под значително исти услови, вклучувајќи ги каматните стапки и обезбедување, како тие што преовладуваат во исто време за споредливи трансакции со неповрзани страни и не вклучуваат повеќе од нормално ниво на ризик.

**3.21 Заработка по акција**

Основната заработка по акција се пресметува со делење на нето добивката или загубата за периодот којашто им припаѓа на акционерите - сопственици на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на периодот исклучувајќи го просечниот број на обични акции откупени од Банката и чувани како сопствени откупени акции.

Разводната заработка по акција се пресметува со користење на истиот метод како за пресметка на основната заработка по акција, но детерминантите се коригираат за да го рефлектираат потенцијалното разводнување доколку конвертибилните инструменти, опциите, варантите или други договори за издавање обични акции се конвертирани или извршени во обични акции.

**3.22 Критични сметководствени расудувања и проценки**

Најзначајни области за коишто се потребни расудувања, проценки и претпоставки се следниве:

**Објективна вредност на финансиските инструменти**

Објективната вредност на финансиските инструменти што не се котирали на активните пазари се утврдува со користење на техниките за интерна проценка. Тие вклучуваат методи на сегашна вредност, модели врз основа на внесни параметри што може да се набљудуваат. Сите модели на проценка се потврдуваат пред да се користат како основа за финансиското известување, и периодично се ревидираат од квалификувани вработени независни од областа каде е создаден моделот. Секогаш кога е можно, Банката ги споредува проценките добиени од моделите со котираните цени на слични инструменти, а и со реалните вредности кога ќе се реализираат, со цел натамошна проценка и стандардизирање на моделите. Различни фактори се инкорпорирани во моделите, вклучувајќи реални или проценети пазарни цени и стапки, како што се временската вредност и променливоста, и пазарни услови и ликвидност.

Банката ги применува своите модели доследно од еден до друг период, осигурувајќи споредливост и континуитет на проценките од различни временски периоди, но проценката на објективната вредност сама по себе опфаќа и значителен степен на расудување. Во Република Македонија не постојат доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купопродажба на побарувања и други финансиски средства или обврски, за што во моментот и не се достапни објавени пазарни цени.

Раководството ја оценува неговата севкупна ризична изложеност, а во случаите во коишто проценува дека вредноста во книгите може да не се реализира, истата ја признава како резервација. Според мислењето на раководството, прикажаните сметководствени вредности за средствата што не се котирали на активен пазар претставуваат највалидни и најкорисни прикажани вредности во сегашните пазарни услови.

**Резервации за загуби по кредити**

Банката ги ревидира нејзините кредитни портфолија за да го оцени оштетувањето на месечна основа. При утврдувањето дали загубата поради оштетување треба да се евидентира во Извештајот на сеопфатна добивка, Банката врши расудување во поглед на тоа дали постојат воочливи податоци што укажуваат дека постои мерливо намалување во проценетите идни парични текови од портфолиото на кредити пред намалувањето да може да се идентификува со

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**

**3.23 Критични сметководствени расудувања и проценки (продолжува)**

**Резервации за загуби по кредити (продолжува)**

индивидуален кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да опфати воочливи податоци што укажуваат дека постои промена кон полошо во плаќањето кај кредитокорисниците во Банката, или во националните или локалните економски услови што се во корелација со задоцнувања во плаќањето на средствата во Банката.

Раководството користи проценки базирани врз искуството со историски загуби за средствата со карактеристики на кредитен ризик и објективен доказ за оштетување слични на оние во портфолиото при планирањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките што се користат за проценка и на износот и на времето на идните парични текови се ревидираат редовно за да се намалат сите разлики помеѓу процените за загуби и искуството за фактички загуби.

**Корисен век на траење на материјалните и нематеријалните средства**

Раководството на Банката ги утврдува пропишан корисен век на траење и соодветните трошоци за амортизација за нејзините материјални и нематеријални средства. Соодветноста на пропишаниот корисен век на траење се ревидира на годишна основа или кога и да постои индикација за значајни промени во основните претпоставки, како што се предвидениот технолошки развој и факторите кои влијаат на економијата во поширокото опкружување и индустријата.

**Актуарски претпоставки за дефинираниот план за користи на вработените**

Евентуалните трошоци кои Банката би ги имала по основ на дефинираните планови зависат првенствено од вистински очекуваните идни искуства, а особено од промената на дисконтната стапка и зголемувањето на платите. Други фактори, исто така, можат да ја променат вкупната обврска по оваа основа како што се бројот на вработени што ја напуштаат Банката пред пензионирање и бројот на нововработени лица.

**Ризик поврзан со грчката криза и европската должничка криза**

Тековната финансиска и политичка криза досега има ограничено влијание на финансиската состојба на Банката и нејзините резултати од работењето, пред сè како резултат на интерно воспоставените прописи за управување со ризиците и капиталот, како и пропишаните лимити од страна на важечката регулатива. Банката има усвоено строги процедури за одобрување кредити, за проценка и прифаќање на обезбедувањата и за платниот промет. Банката го следи кредитниот ризик на редовна основа и притоа развива современи практики за следење на капиталот со цел да може да го поддржи посакуваното ризично ниво, продолжувајќи го, истовремено, деловниот раст.

Покрај ризиците и предизвиците во 2016 година, СТОПАНСКА БАНКА АД - Скопје остана добро капитализирана, високо ликвидна и финансирана од депозити на домашни субјекти. Банката не е изложена кон должнички инструменти на било која земја од ЕУ, ниту има значителни пласмани или значајни финансиски обврски кон матичното друштво. Неодамнешниот стрес тест, изведен согласно стриктни критериуми, покажа дека Банката е добро капитализирана, доволно ликвидна и менаџерскиот тим смета дека евентуални повлекувања на депозити од матичното друштво нема значително да влијаат врз ликвидноста на СТОПАНСКА БАНКА АД – Скопје. Исклучително високата капиталната база со стапка на адекватност на капиталот од 16,04%, како што е прикажано во Белешка 4.6, и овозможува на Банката да ги апсорбира и најнегативните шокови. Менаџерскиот тим смета дека Банката е добро позиционирана за адекватно да го поддржи својот бизнис-план во наредната година.

## БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

### 31 декември 2016

#### 4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

##### 4.1 Управување со финансиски ризик

Преземањето ризик е основа на финансиското работење, а оперативниот ризик е неизбежна последица на вршењето на деловните активности. Затоа, целта на Банката е да постигне соодветна рамнотежа помеѓу ризикот и приносот како и да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Банката.

Политиките за управување со ризиците на Банката се така дизајнирани да можат да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да постават соодветни лимити за ризиците и соодветни контроли, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите со помош на сигурни и современи информационални системи. Банката редовно ги ревидира своите политики за управување со ризици и системите за да ги одрази промените на пазарите, производите и најдобрите практики.

Организациската структура на раководењето со ризици на Банката осигурува постоење на јасни линии на одговорност, ефикасна сегрегација на должности и спречување на судири на интереси на сите нивоа, вклучувајќи ги Надзорниот одбор, Управниот одбор, вишиот менаџмент, како и помеѓу Банката и NBG Групациската, нејзините клиенти и сите други поврзани субјекти. Во рамките на Банката, активностите за раководење со ризици главно се одвиваат на следниве нивоа:

- стратешко ниво опфаќа функции на управување со ризици што ги извршува Надзорниот одбор. Ова вклучува одобрување на Стратегијата за ризик и капитал, потврдување на дефинициите за ризик, профил и склоности на Банката, како и профилот за преземање ризици и други политики и внатрешни насоки на високо ниво поврзани со ризиците,
- тактичко ниво опфаќа функции на управување со ризици што ги извршува управниот одбор и вишиот менаџмент. Тоа се однесува на одобрување на политики за ризици и процедури за управување со поединечни ризици и воведување на соодветни системи и контроли за да се обезбеди дека севкупната релација помеѓу ризикот и остварување позитивен резултат останува во рамките на прифатливите нивоа. Општо земено, во оваа категорија спаѓаат активностите за управување со ризици што ги извршува Секторот за управување со ризици на Банката, како и други критични функции на поддршка,
- оперативное ниво (ниво на деловна линија) опфаќа управување со ризици на местото каде тие всушност се создаваат. Соодветните активности се извршуваат од поединци кои преземаат ризик во име на организацијата. Управувањето со ризици на ова ниво се спроведува преку соодветни контроли содржани во соодветните оперативни процедури и инструкции определени од менаџментот.

Најважните видови ризици се кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, пазарниот ризик и оперативниот ризик

Кредитниот ризик е најважниот ризик во работењето на Банката дефиниран како тековен или иден ризик врз финансискиот резултат и капиталот кој произлегува од неможноста должникот да ги исполни условите од договорот со Банката или да не постапи според договореното. Изложеноста на овој ризик главно произлегува од активностите во кредитирањето на населението и правните лица како и активностите во делот на вонбилансните финансиски инструменти (одобрените лимити, гаранциите и акредитивите).

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.2 Кредитен ризик**

**4.2.1 Мерење на кредитен ризик, лимити и политики на намалување на ризици**

Иницијално, при одобрување на кредит или друга кредитна изложеност, кредитоспособноста на комитентите се оценува од страна на соодветните кредитни тела во зависност од видот и износот на изложеноста врз база на дефинирани критериуми. Управување со кредитниот ризик на Банката кое подразбира идентификување, мерење, следење и контрола на кредитниот ризик се врши од страна на следниве тела: Одбор за управување со ризици и Комисија за класификација на актива и резервација за потенцијални обврски и загуби, главно врз основа на извештаи и анализи изготвени од страна на релевантните организациски делови на Банката. Информации и податоци во врска со кредитниот ризик на којшто е изложена Банката се доставуваат на редовна основа до Одборот за управување со ризици, Управниот одбор и до Надзорниот одбор.

Банката има интерен систем на класификација на комитентите чија главна цел е одредување на нивната кредитна способност и оценка на прифатливото ниво на кредитен ризик при започнување на кредитирањето. Класификацијата на комитентите кон кои е изложена Банката се ревидира најмалку на годишна основа. Банката има имплементирано систем на следење на ранопредупредувачки сигнали со цел навремено да се идентификуваат евентуални влошувања на кредитоспособноста на комитентот и да се преземат соодветните активности за намалување на кредитниот ризик.

Банката имплементира различни практики за намалување на кредитниот ризик. Вообичаена практика е прифаќање на соодветно обезбедување за одобрените кредити. Поважните типови на обезбедување за кредити и други кредитни изложености се:

- хипотеки врз станбени објекти,
- залог на деловен имот како деловни објекти, залихи и побарувања,
- залог на финансиски инструменти како што се должнички хартии од вредност,
- залог на подвижен имот како автомобили, опрема и друго.

Банката го следи исполнувањето на воспоставените интерни и законски лимити и ги контролира концентрациите на кредитниот ризик. Лимити за ограничување на кредитниот ризик се дефинирани во Стратегијата за ризиците, како и во политиките и процедурите кои го регулираат управувањето со кредитниот ризик, и се поставени по: вид на кредитокорисник, изложеност по сектори, географска локација, вид на обезбедување како и спрема изложеност кон внатрешни лица на Банката, големи кредитни изложености, изложеност по сектор на активност. Банката го контролира нивото на кредитен ризик кон домашни и странски банки преку воспоставување лимити на ризична изложеност кон нив кои се предмет на ревидирање најмалку еднаш годишно. Исто така, ризикот од концентрација на изложеност по сектори и дејности се следи на редовна основа врз основа на воспоставени лимити.

Кредитното портфолио на Банката останува широко дисперзирано кон различни видови на кредитобаратели, категории на средства и број на индустрии, на тој начин спречувајќи прекумерна концентрација на ризици. За таа цел, Банката вовеле лимити за контрола на изложеноста на Банката на различни видови на кредитокорисници, индустриски сектори, географска локација и вид на обезбедување.

**4.2.2 Политики на загуби поради оштетување и резерваци**

Загубите поради оштетување претставуваат идентификувани загуби на кредитното портфолио на Банката коишто настанале до датумот на подготвување на билансот на состојба и за кои постојат објективни докази за оштетување. Банката ја врши пресметката на резервацијата за оштетување по извршената класификација на кредитната изложеност во соодветната категорија на ризик.

Класификацијата се врши врз основа на следните критериуми:

- кредитната способност на комитентот,
- уредност во подмирување на обврските од страна на комитентот,
- квалитетот на обезбедувањето.



**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.2 Кредитен ризик (продолжува)**

**4.2.2 Политики на загуби поради оштетување и резервази (продолжува)**

Согласно политиките на Банката, утврдувањето на оштетувањата и резервациите се врши на поединечна и групна основа.

Поединечниот пристап ги опфаќа индивидуално значајните изложености кои се над праговите на материјалност кои ги одредува Банката. Прагот на материјалност изнесува 0,007% од вкупната изложеност на кредитен ризик на Банката. Резервите за оштетување на индивидуално оценетите ставки на поединечна основа се утврдуваат преку процена на генерирана загуба на датумот на подготвување на билансот на состојба, што претставува разлика меѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични текови. Ефективната каматна стапка се користи при дисконтирањето на идните парични текови.

Пресметаните загуби за оштетување на групна основа се издвојуваат за портфолија на хомогени средства што индивидуално се под праговите за материјалност и за кои има доволно долги серии на податоци за просечниот век на траење на портфолијата за пресметка на параметрите за исправка. Оштетувањето и резервацијата се пресметуваат преку користење на параметри кои се добиени од историски податоци за стапката на ненаплаќање на одредени портфолија.

Следните параметри се користат при групна пресметка на оштетувањата и резервациите:

- EAD (Ризична изложеност) – Сметководствена вредност на определена група кредити,
- PD (Веројатност за неплаќање) – Просечна веројатност дека кредитот во групата ќе се оштети во текот на неговиот животен век,
- LGD (Загуба во случај на неплаќање) – Очекувана просечна загуба по кредит во групата (искажано како % од EAD),
- LIP (Период на идентификација на загуба) – Фактор кој го одразува периодот помеѓу настанот на загуба и откривањето на истата.

Индивидуално значајните изложености за кои не е одредена исправка на поединечна основа, а кои можат да се групираат во хомогени портфолија според сродност на кредитен ризик, истите се вклучуваат во групниот пристап на пресметка на исправка. Методологијата за пресметка на оштетувањето му помага на менаџментот да утврди дали постојат објективни докази за оштетување во согласност со МСС 39 – Финансиски инструменти: Целосно признавање и мерење, врз основа на следните критериуми поставени од Банката:

- деликвентност во договорни плаќања на главница или камати,
- започнување на стечајна постапка или некоја форма на финансиска реорганизација,
- значително влошување на финансиската позиција на кредитокорисникот,
- губење на значајни комитент(и),
- оштетување на имотот, погон или опрема кои должникот ги користи во работењето или се земени како обезбедување,
- обвинение за криминални активности,
- измама при одобрувањето на кредитот,
- должникот работи во сектор со финансиски потешкотии, или во држава чија економија е во рецесија.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.2 Кредитен ризик (продолжува)**

**4.2.3 Максимална изложеност кон кредитен ризик пред обезбедување или други кредитни подобрувања**

|                                                                                          | Во илјади денари          |                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|--------------------------|
|                                                                                          | 31 декември<br>2016       | 31 декември<br>2015      |
| <b>Изложеност на кредитен ризик на билансна актива</b>                                   |                           |                          |
| Парични средства и парични еквиваленти                                                   | 17.569.468                | 16.897.661               |
| Финансиски средства преку билансот на успех:                                             | 2.251                     | 329.981                  |
| Финансиски средства расположливи за продажба                                             | 8.351.655                 | 10.488.640               |
| Кредити на и побарувања од банки                                                         | 178.315                   | 172.202                  |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                                               | 60.047.332                | 56.988.064               |
| Останати побарувања (намалени за преземени средства по основа на ненаплатени побарувања) | 118.364                   | 127.814                  |
|                                                                                          | <u>86.267.385</u>         | <u>85.004.362</u>        |
| <b>Изложеност на кредитен ризик на вонбилансни ставки/ обврски</b>                       |                           |                          |
| Финансиски гаранции                                                                      | 3.127.037                 | 3.400.332                |
| Стендбај акредитиви                                                                      | 74.105                    | 92.034                   |
| Обврски за одобрување кредити                                                            | 10.647.511                | 8.212.722                |
| Други вонбилансни обврски                                                                | 1.077                     | 1.080                    |
| Бруто изложеност                                                                         | <u>13.849.730</u>         | <u>11.706.168</u>        |
| Намалено за: Резервација за вонбилансни ставки                                           | <u>(29.793)</u>           | <u>(117.160)</u>         |
|                                                                                          | <u>13.819.937</u>         | <u>11.589.008</u>        |
| <b>Вкупна изложеност на кредитен ризик</b>                                               | <u><u>100.087.322</u></u> | <u><u>96.593.370</u></u> |

Парично покритие, недвижен имот, автомобили, државни обврзници, залог на машини и друг подвижен имот се прифаќаат како обезбедување за кредитните изложености.

Станбените кредити се целосно обезбедени со хипотека на недвижен имот (станбен и деловен простор) и тоа со коефициент на износ на кредит во однос на вредност на обезбедување до 75% или со залог на депозит. Потрошувачките кредити во износи над 15.000 EUR се целосно обезбедени со хипотека на недвижен имот (станбен простор) или со залог на депозит.

Автомобилските кредити (опфатени во категоријата потрошувачки кредити) се обезбедени со залог на автомобили.

Корпоративните кредити и кредитните линии за мали бизниси се обезбедуваат со различни видови на обезбедување: станбен простор, деловен простор, автомобили, залог на машини и друг подвижен имот, гаранции од првокласни банки, корпоративни гаранции и лични меници, притоа имајќи го предвид квалитетот на обезбедувањето и коефициентот на покриеност на кредитот со обезбедување.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.2 Кредитен ризик (продолжува)**

**4.2.4 Кредити на и побарувања од други комитенти**

Кредитите на комитенти се сумирани подолу:

**а) Кредити на комитенти кои не се ниту достасани ниту оштетени, достасани, но не оштетени и индивидуално оштетени**

|                         | Ниту достасани ниту оштетени | Достасани и но, неоштетени | Индивид. оштетени кредити | Вкупно бруто      | Исправка за индивид. оштетени кредити | Исправка за групно оштетени кредити | Вкупна исправка    | Вкупно нето       |
|-------------------------|------------------------------|----------------------------|---------------------------|-------------------|---------------------------------------|-------------------------------------|--------------------|-------------------|
| <b>31 декември 2016</b> |                              |                            |                           |                   |                                       |                                     |                    |                   |
| Картички                | 3.458.063                    | 655.394                    | 11.267                    | 4.124.724         | (9.694)                               | (214.188)                           | (223.882)          | 3.900.842         |
| Потрошувачки            | 21.632.055                   | 4.949.186                  | 249.534                   | 26.830.775        | (183.844)                             | (1.383.398)                         | (1.567.242)        | 25.263.533        |
| Станбени                | 7.931.542                    | 1.204.258                  | 183.987                   | 9.319.787         | (38.142)                              | (18.266)                            | (56.408)           | 9.263.379         |
| Мали претпријатија      | 1.897.721                    | 543.193                    | 335.420                   | 2.776.334         | (122.918)                             | -                                   | (122.918)          | 2.653.416         |
| Корпоративен сектор     | 13.221.009                   | 2.486.747                  | 6.439.625                 | 22.147.381        | (3.112.261)                           | (68.958)                            | (3.181.219)        | 18.966.162        |
| <b>Вкупно</b>           | <b>48.140.390</b>            | <b>9.838.778</b>           | <b>7.219.833</b>          | <b>65.199.001</b> | <b>(3.466.859)</b>                    | <b>(1.684.810)</b>                  | <b>(5.151.669)</b> | <b>60.047.332</b> |

|                         | Ниту достасани ниту оштетени | Достасани но, неоштетени | Индивид. оштетени кредити | Вкупно бруто      | Исправка за индивид. оштетени кредити | Исправка за групно оштетени кредити | Вкупна исправка    | Вкупно нето       |
|-------------------------|------------------------------|--------------------------|---------------------------|-------------------|---------------------------------------|-------------------------------------|--------------------|-------------------|
| <b>31 декември 2015</b> |                              |                          |                           |                   |                                       |                                     |                    |                   |
| Картички                | 3.420.263                    | 506.437                  | 10.606                    | 3.937.306         | (9.244)                               | (183.398)                           | (192.642)          | 3.744.664         |
| Потрошувачки            | 19.425.341                   | 4.272.880                | 261.046                   | 23.959.267        | (222.300)                             | (1.260.346)                         | (1.482.646)        | 22.476.621        |
| Станбени                | 7.556.673                    | 1.183.165                | 183.995                   | 8.923.833         | (36.234)                              | (17.330)                            | (53.564)           | 8.870.269         |
| Мали претпријатија      | 1.682.825                    | 273.350                  | 291.526                   | 2.247.701         | (142.248)                             | (288)                               | (142.536)          | 2.105.165         |
| Корпоративен сектор     | 14.544.081                   | 2.040.552                | 6.421.400                 | 23.006.033        | (3.135.981)                           | (78.707)                            | (3.214.688)        | 19.791.345        |
| <b>Вкупно</b>           | <b>46.629.183</b>            | <b>8.276.384</b>         | <b>7.168.573</b>          | <b>62.074.140</b> | <b>(3.546.007)</b>                    | <b>(1.540.069)</b>                  | <b>(5.086.076)</b> | <b>56.988.064</b> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.2 Кредитен ризик (продолжува)**

**4.2.4 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)**

**а) Кредити на комитенти кои не се ниту достасани ниту оштетени, достасани, но не оштетени и индивидуално оштетени (продолжува)**

Сите кредити кои не се ниту достасани ниту оштетени се мапирани на групата на задоволителен кредитен ризик врз основа на критериумите на интерниот систем на класификација на квалитетот на кредитите.

**б) Кредити на комитенти кои се достасани, но не се оштетени на индивидуална основа**

|                         | Достасано<br>ст до 30<br>дена | Достасано<br>ст од 31-<br>60 дена | Достасано<br>ст од 61-<br>90 дена | Достасано<br>ст од 91-<br>180 дена | Достасано<br>ст од 181-<br>365 дена | Достасано<br>ст од 1-2<br>години | Достасано<br>ст по 2<br>години | Вкупно    |
|-------------------------|-------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------|-----------|
| <b>31 декември 2016</b> |                               |                                   |                                   |                                    |                                     |                                  |                                |           |
| Картички                | 404.003                       | 25.679                            | 7.193                             | 14.999                             | 30.569                              | 172.951                          | -                              | 655.394   |
| Потрошувачки            | 2.780.870                     | 324.828                           | 151.985                           | 127.616                            | 174.574                             | 1.389.313                        | -                              | 4.949.186 |
| Станбени                | 874.930                       | 109.312                           | 76.472                            | 51.524                             | 10.925                              | 81.095                           | -                              | 1.204.258 |
| Мали<br>претпријатија   | 543.193                       | -                                 | -                                 | -                                  | -                                   | -                                | -                              | 543.193   |
| Корпоративен<br>сектор  | 2.486.747                     | -                                 | -                                 | -                                  | -                                   | -                                | -                              | 2.486.747 |
| Вкупно                  | 7.089.743                     | 459.819                           | 235.650                           | 194.139                            | 216.068                             | 1.643.359                        | -                              | 9.838.778 |

|                         | Достасано<br>ст до 30<br>дена | Достасано<br>ст од 31-<br>60 дена | Достасано<br>ст од 61-<br>90 дена | Достасано<br>ст од 91-<br>180 дена | Достасано<br>ст од 181-<br>365 дена | Достасано<br>ст од 1-2<br>години | Достасано<br>ст по 2<br>години | Вкупно    |
|-------------------------|-------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------|-----------|
| <b>31 декември 2015</b> |                               |                                   |                                   |                                    |                                     |                                  |                                |           |
| Картички                | 291.857                       | 21.831                            | 7.335                             | 11.072                             | 23.246                              | 151.096                          | -                              | 506.437   |
| Потрошувачки            | 2.340.398                     | 292.702                           | 113.260                           | 97.958                             | 164.623                             | 1.263.939                        | -                              | 4.272.880 |
| Станбени                | 854.929                       | 112.488                           | 77.882                            | 56.790                             | 15.227                              | 65.849                           | -                              | 1.183.165 |
| Мали<br>претпријатија   | 273.350                       | -                                 | -                                 | -                                  | -                                   | -                                | -                              | 273.350   |
| Корпоративен<br>сектор  | 2.040.552                     | -                                 | -                                 | -                                  | -                                   | -                                | -                              | 2.040.552 |
| Вкупно                  | 5.801.086                     | 427.021                           | 198.477                           | 165.820                            | 203.096                             | 1.480.884                        | -                              | 8.276.384 |

Објективната вредност на обезбедувањето е базирана на техники на вреднување кои се вообичаено употребувани за слични средства.

Објективната вредност на обезбедувањето за портфолиото на население е прикажана подолу:

|                                                   | 2016              | 2015              |
|---------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Парични средства и депозити кај Централната банка | 938.952           | 758.452           |
| Подвижен имот                                     | 221.645           | 340.414           |
| Станбени објекти                                  | 28.820.982        | 27.538.783        |
| Друг недвижен имот                                | 2.085.929         | 1.960.279         |
| <b>Вкупно</b>                                     | <b>32.067.508</b> | <b>30.597.928</b> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.2 Кредитен ризик (продолжува)**

**4.2.4 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)**

**б) Кредити на комитенти кои се достасани, но не се оштетени на индивидуална основа (продолжува)**

Објективната вредност на обезбедувањето за корпоративното портфолио е резимирана подолу:

|                                                   | <u>2016</u>              | <u>2015</u>             |
|---------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------|
| Парични средства и депозити кај Централната банка | 1.075.606                | 770.133                 |
| Финансиски и корпоративни гаранции                | 9.487.018                | 10.494.183              |
| Подвижен имот                                     | 17.365.401               | 18.882.700              |
| Недвижности                                       | <u>29.783.068</u>        | <u>28.974.077</u>       |
| <b>Вкупно</b>                                     | <u><u>57.711.093</u></u> | <u><u>59.121.93</u></u> |

**в) Реструктурирани кредити на комитенти**

Банката врши реструктурирање на кредитот на кредитокорисникот поради намалување на кредитната способност на должникот, кога има:

- a. Продолжување на рокот на доспевање на главницата и каматата;
- b. Намалување на каматната стапка на одобрениот кредит;
- c. Намалување на износот на долгот, главницата или каматата;
- d. Други отстапки, кои го ставаат корисникот на кредитот во подобра финансиска позиција.

При реструктурирањето на кредитот, Банката врши финансиска анализа на корисникот на кредитот и го оценува неговиот капацитет за остварување на парични приливи потребни за отплата на главницата на кредитот, како и соодветната камата, откако кредитот ќе биде реструктуриран.

Во текот на 2016 година, Банката има реструктурирано кредити во вкупна вредност од 923.655 илјади денари (2015: 1.461.254 илјади денари).

**4.2.5 Преземени средства по основ на ненаплатени побарувања**

Во текот на 2016 година, Банката изврши проценка на вкупното портфолио на преземени средства со цел да ја одреди објективната вредност на средствата.

Во овој период, Банката продаде 8 средства (2015: 20 средства) во вкупна вредност од 68.770 илјади денари (2015: 54.286 илјади денари), при што се преземени 7 објекти (2015: 1 објект) во вкупна вредност од 100.606 илјади денари (2015: 862 илјади денари). Генералната политика на Банката е да ги продаде сите средства во период од 3 години, и за тоа Банката презема соодветни активности за нивна продажба.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.2 Кредитен ризик (продолжува)**

**4.2.6 Концентрација на ризици на финансиски средства со изложеност на кредитен ризик**

*Географски сектори*

Следната табела ја прикажува главната кредитна изложеност на Банката според нивната сметководствена вредност, категоризирана според географските подрачја од 31 декември, 2016 и 2015 година. Во оваа табела, Банката ги има распределено изложеностите по региони врз основа на домицилната земја на комитентите.

|                                                            | Парични сред. и парични еквиваленти |                   | Финансиски средства преку билансот на успех |                | Финансиски средства расположливи за продажба |                   | Кредити на и побарувања од банки |                | Кредити на и побарувања од други комитенти |                   | Останати побарувања |                | Вкупно            |                   |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------|---------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------|-------------------|----------------------------------|----------------|--------------------------------------------|-------------------|---------------------|----------------|-------------------|-------------------|
|                                                            | 2016                                | 2015              | 2016                                        | 2015           | 2016                                         | 2015              | 2016                             | 2015           | 2016                                       | 2015              | 2016                | 2015           | 2016              | 2015              |
| <i>Географско подрачје</i>                                 |                                     |                   |                                             |                |                                              |                   |                                  |                |                                            |                   |                     |                |                   |                   |
| Република Македонија                                       | 13.640.680                          | 13.824.841        | -                                           | -              | 8.351.624                                    | 10.488.609        | -                                | -              | 60.047.332                                 | 56.988.064        | 118.364             | 127.814        | 82.158.000        | 81.429.328        |
| Земји-членки на ЕУ                                         | 3.928.788                           | 3.072.820         | -                                           | -              | 31                                           | 31                | 168.588                          | 162.883        | -                                          | -                 | -                   | -              | 4.097.407         | 3.235.734         |
| Европа (останато)                                          | -                                   | -                 | 2.251                                       | 2.378          | -                                            | -                 | 9.561                            | 9.102          | -                                          | -                 | -                   | -              | 11.812            | 11.480            |
| Земји-членки на ОЕЦД (без Европските земји-членки на ОЕЦД) | -                                   | -                 | -                                           | 327.603        | -                                            | -                 | 166                              | 217            | -                                          | -                 | -                   | -              | 166               | 327.820           |
| Други                                                      | -                                   | -                 | -                                           | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | -                                          | -                 | -                   | -              | -                 | -                 |
| <b>Вкупно</b>                                              | <b>17.569.468</b>                   | <b>16.897.661</b> | <b>2.251</b>                                | <b>329.981</b> | <b>8.351.655</b>                             | <b>10.488.640</b> | <b>178.315</b>                   | <b>172.202</b> | <b>60.047.332</b>                          | <b>56.988.064</b> | <b>118.364</b>      | <b>127.814</b> | <b>86.267.385</b> | <b>85.004.362</b> |

Изложеноста на кредитен ризик во врска со нето на вонбилансни ставки во целост се однесува на географското подрачје на Република Македонија.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.2 Кредитен ризик (продолжува)**

**4.2.6 Концентрација на ризици на финансиски средства со изложеност на кредитен ризик (продолжува)**

*Индустриски сектор*

Следната табела ја прикажува главната кредитна изложеност на Банката по билансни финансиски средства според нивната сметководствена вредност, категоризирана според индустриски сектор на комитентите.

|                                                                                                           | Парични сред. и парични еквиваленти |                   | Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех |                | Финансиски средства расположливи за продажба |                   | Кредити на и побарувања од банки |                | Кредити на и побарувања од други комитенти |                   | Останати побарувања |                | Вкупно            |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------|-------------------|----------------------------------|----------------|--------------------------------------------|-------------------|---------------------|----------------|-------------------|-------------------|
|                                                                                                           | 2016                                | 2015              | 2016                                                               | 2015           | 2016                                         | 2015              | 2016                             | 2015           | 2016                                       | 2015              | 2016                | 2015           | 2016              | 2015              |
| <i>Индустија</i>                                                                                          |                                     |                   |                                                                    |                |                                              |                   |                                  |                |                                            |                   |                     |                |                   |                   |
| Земјоделство, шумарство и риболов                                                                         | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 732.386                                    | 659.290           | 20                  | 13             | 732.406           | 659.303           |
| Рударство и вадење камен                                                                                  | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 254.646                                    | 124.206           | -                   | -              | 254.646           | 124.206           |
| Преработувачка индустрија                                                                                 | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 7.379.446                                  | 8.100.826         | 6.773               | 15.294         | 7.386.219         | 8.116.120         |
| Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација                                             | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 1.842.674                                  | 2.228.050         | -                   | -              | 1.842.674         | 2.228.050         |
| Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 30.683                                     | 35.584            | 12                  | -              | 30.695            | 35.584            |
| Градежништво                                                                                              | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 1.541.778                                  | 1.522.055         | 492                 | 5.314          | 1.542.270         | 1.527.369         |
| Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли                             | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | 1.106                                        | 1.133             | -                                | -              | 6.973.608                                  | 6.372.076         | 1.239               | 606            | 6.975.953         | 6.373.815         |
| Транспорт и складирање                                                                                    | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 914.860                                    | 1.085.440         | 176                 | 170            | 915.036           | 1.085.610         |
| Објекти за сместување и сервисни дејности со храна                                                        | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 638.651                                    | 536.508           | 57                  | 610            | 638.708           | 537.118           |
| Информации и комуникации                                                                                  | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 184.356                                    | 222.284           | 18                  | 10             | 184.374           | 222.294           |
| Финансиски и осигурителни дејности                                                                        | 10.366.461                          | 9.685.951         | 2.251                                                              | 329.981        | 75.818                                       | 76.074            | 178.315                          | 172.202        | 5.640                                      | 6.256             | 20.472              | 26.551         | 10.648.957        | 10.297.015        |
| Дејности со недвижности                                                                                   | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 594.700                                    | 445.270           | -                   | -              | 594.700           | 445.270           |
| Професионални научни и технички дејности                                                                  | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 260.757                                    | 390.351           | 29                  | 727            | 260.786           | 391.078           |
| Административни и помошни услужни дејности                                                                | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 104.495                                    | -                 | -                   | -              | 104.495           | -                 |
| Јавна администрација и одбрана, задолжително социјално осигурување                                        | 7.203.007                           | 7.211.710         | -                                                                  | -              | 8.274.731                                    | 10.411.433        | -                                | -              | -                                          | -                 | -                   | -              | 15.477.738        | 17.623.143        |
| Образование                                                                                               | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 44.272                                     | 63.434            | -                   | 36             | 44.272            | 63.470            |
| Дејности на здравствена и социјална заштита                                                               | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 49.590                                     | 31.000            | 30                  | 11             | 49.620            | 31.011            |
| Уметност, забава и рекреација                                                                             | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 51.957                                     | 60.551            | 6                   | 4              | 51.963            | 60.555            |
| Други услужни дејности                                                                                    | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 15.080                                     | 13.329            | 6                   | 7              | 15.086            | 13.336            |
| Физички лица                                                                                              | -                                   | -                 | -                                                                  | -              | -                                            | -                 | -                                | -              | 38.427.753                                 | 35.091.554        | 89.034              | 78.461         | 38.516.787        | 35.170.015        |
| <b>Вкупно</b>                                                                                             | <b>17.569.468</b>                   | <b>16.897.661</b> | <b>2.251</b>                                                       | <b>329.981</b> | <b>8.351.655</b>                             | <b>10.488.640</b> | <b>178.315</b>                   | <b>172.202</b> | <b>60.047.332</b>                          | <b>56.988.064</b> | <b>118.364</b>      | <b>127.814</b> | <b>86.267.385</b> | <b>85.004.362</b> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.2 Кредитен ризик (продолжува)**

**4.2.6 Концентрација на ризици на финансиски средства со изложеност на кредитен ризик (продолжува)**

*Индустриски сектор (продолжува)*

Следната табела ја прикажува главната кредитна изложеност на Банката по вонбилансни ставки според нивната сметководствена вредност, категоризирани според индустриски сектор на комитентите.

|                                                                                                           | <b>Во илјади денари</b> |                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------|
|                                                                                                           | <b>2016</b>             | <b>2015</b>       |
| <i>Индустрија</i>                                                                                         |                         |                   |
| Нерезиденти                                                                                               | 30                      | 95                |
| Земјоделство, шумарство и рибарство                                                                       | 110.950                 | 136.030           |
| Руди и вадење на камен                                                                                    | 69.128                  | 61.736            |
| Преработувачка индустрија                                                                                 | 944.921                 | 623.222           |
| Снабдување со електрична енергија, гас, гас, пареа и климатизација                                        | 370.903                 | 47.023            |
| Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината | 13.847                  | 4.813             |
| Градежништво                                                                                              | 2.135.533               | 1.691.998         |
| Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли                             | 1.368.969               | 666.694           |
| Транспорт и складирање                                                                                    | 464.892                 | 234.520           |
| Објекти за сместување и сервисни дејности со храна                                                        | 25.619                  | 29.260            |
| Информации и комуникација                                                                                 | 70.161                  | 10.266            |
| Финансиски дејности и дејности на осигурување                                                             | 57.297                  | 111.879           |
| Дејности во врска со недвижен имот                                                                        | 16.166                  | 105.969           |
| Стручни, научни и технички дејности                                                                       | 127.660                 | 48.880            |
| Административни и помошни услужни дејности                                                                | 72.980                  | 84.662            |
| Образование                                                                                               | 24.917                  | 21.507            |
| Дејности на здравствена и социјална заштита                                                               | 5.228                   | 3.550             |
| Уметност, забава и рекреација                                                                             | 51.480                  | 42.674            |
| Други услужни дејности                                                                                    | 8.251                   | 3.676             |
| Физички лица                                                                                              | 7.881.005               | 7.660.554         |
| <b>Вкупно</b>                                                                                             | <b>13.819.937</b>       | <b>11.589.008</b> |

**4.3 Пазарен ризик**

Пазарен ризик е ризик дека објективната вредност или идните готовински текови на некој финансиски инструмент ќе флукутираат поради промени во пазарните цени. Пазарните ризици произлегуваат од отворени позиции во девизни, каматни и капитални производи, кои се изложени на пазарни движења и промени во нивото на волатилноста на пазарните стапки или цените (како што се каматните стапки, кредитни маргини, девизен курс и цените на капиталот).



**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**
**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**
**4.3 Пазарен ризик (продолжува)**
**4.3.1 Девизен ризик**

Банката е изложена на ефектите од флукуација на девизните курсеви на главните валути, врз финансиските позиции и готовинските текови. Банката поставува лимити за нивото на изложеност по валута и збирно за сите валути, а кои се следат на дневна основа. Во табелите подолу прикажана е изложеноста на Банката на девизен ризик, со состојба на 31 декември 2016 и 2015 година

|                                                                    | Во илјади денари<br>31 декември 2016 |                  |                  |                              |                                    |                   |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------|------------------|------------------------------|------------------------------------|-------------------|
|                                                                    | EUR                                  | USD              | Друга<br>валута  | Вкупно<br>странски<br>валути | Во валута<br>на<br>известува<br>ње | Вкупно            |
| <b>АКТИВА</b>                                                      |                                      |                  |                  |                              |                                    |                   |
| Парични средства и парични еквиваленти                             | 4.246.791                            | 1.298.715        | 1.738.535        | 7.284.041                    | 10.285.427                         | 17.569.468        |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех | 2.251                                | -                | -                | 2.251                        | -                                  | 2.251             |
| Финансиски средства расположливи за продажба                       | 348.170                              | -                | -                | 348.170                      | 8.003.485                          | 8.351.655         |
| Кредити на и побарувања од банки                                   | 4.629                                | 171.313          | 2.373            | 178.315                      | -                                  | 178.315           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                         | 22.847.437                           | 571.498          | -                | 23.418.935                   | 36.628.397                         | 60.047.332        |
| Останати побарувања                                                | 947                                  | 353              | 131              | 1.431                        | 116.933                            | 118.364           |
| <b>Вкупно актива</b>                                               | <b>27.450.225</b>                    | <b>2.041.879</b> | <b>1.741.039</b> | <b>31.233.143</b>            | <b>55.034.242</b>                  | <b>86.267.385</b> |
| <b>ПАСИВА</b>                                                      |                                      |                  |                  |                              |                                    |                   |
| Депозити на банки                                                  | 87.204                               | 1.075            | 27.804           | 116.083                      | 1.626.669                          | 1.742.752         |
| Депозити на комитенти                                              | 24.489.727                           | 2.031.997        | 1.692.351        | 28.214.075                   | 40.077.802                         | 68.291.877        |
| Обврски по кредити                                                 | 397.436                              | -                | -                | 397.436                      | 160.291                            | 557.727           |
| Останати обврски                                                   | 560.394                              | 145              | 60               | 560.599                      | 1.090.203                          | 1.650.802         |
| <b>Вкупно пасива</b>                                               | <b>25.534.761</b>                    | <b>2.033.217</b> | <b>1.720.215</b> | <b>29.288.193</b>            | <b>42.954.965</b>                  | <b>72.243.158</b> |
| <b>Нето валутна позиција:</b>                                      | <b>1.915.464</b>                     | <b>8.662</b>     | <b>20.824</b>    | <b>1.944.950</b>             | <b>12.079.277</b>                  | <b>14.024.227</b> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.3 Пазарен ризик (продолжува)**

**4.3.1 Девизен ризик (продолжува)**

|                                                                    | Во илјади денари<br>31 декември 2015 |           |                 |                              |                       |            |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------|-----------------|------------------------------|-----------------------|------------|
|                                                                    | Во валута                            |           | Друга<br>валута | Вкупно<br>странски<br>валути | на<br>известува<br>ње | Вкупно     |
|                                                                    | EUR                                  | USD       |                 |                              |                       |            |
| АКТИВА                                                             |                                      |           |                 |                              |                       |            |
| Парични средства и парични еквиваленти                             | 3.799.157                            | 975.760   | 1.536.416       | 6.311.333                    | 10.586.328            | 16.897.661 |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех | 2.379                                | 327.602   | -               | 329.981                      | -                     | 329.981    |
| Финансиски средства расположливи за продажба                       | 864.348                              | -         | -               | 864.348                      | 9.624.292             | 10.488.640 |
| Кредити на и побарувања од банки                                   | 4.637                                | 165.277   | 2.288           | 172.202                      | -                     | 172.202    |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                         | 24.485.827                           | 1.164.109 | -               | 25.649.936                   | 31.338.128            | 56.988.064 |
| Останати побарувања                                                | 3.384                                | 181       | 124             | 3.689                        | 124.125               | 127.814    |
| Вкупно актива                                                      | 29.159.732                           | 2.632.929 | 1.538.828       | 33.331.489                   | 51.672.873            | 85.004.362 |
| ПАСИВА                                                             |                                      |           |                 |                              |                       |            |
| Депозити на банки                                                  | 596.321                              | 113.851   | 21.777          | 731.949                      | -                     | 731.949    |
| Депозити на комитенти                                              | 24.251.756                           | 2.088.554 | 1.506.559       | 27.846.869                   | 39.256.869            | 67.103.738 |
| Обврски по кредити                                                 | 579.359                              | -         | -               | 579.359                      | 166.238               | 745.597    |
| Останати обврски                                                   | 351.917                              | 409.226   | 59              | 761.202                      | 1.180.949             | 1.942.151  |
| Вкупно пасива                                                      | 25.779.353                           | 2.611.631 | 1.528.395       | 29.919.379                   | 40.604.056            | 70.523.435 |
| Нето валутна позиција:                                             | 3.380.379                            | 21.298    | 10.433          | 3.412.110                    | 11.068.817            | 14.480.927 |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.3 Пазарен ризик (продолжува)**

**4.3.2 Ризик од промена на каматна стапка**

Банката е изложена на ефектите од движењата на нивото на каматните стапки на пазарот кои имаат влијание врз нејзината финансиска позиција и готовински текови. Со оглед на тоа што портфолиото за тргување на Банката е незначително и истото се однесува главно на државни хартии од вредност, изложеноста на каматниот ризик се оценува од аспект на портфолиото на банкарски активности. Ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности е тековниот или можниот ризик за добивката (нето приходи од камата) и/или капиталот што произлегува од негативните движења на каматните стапки што влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности. Преземањето на овој ризик е дел од банкарското работење и може да биде значителен извор на профитабилност и акционерска вредност. Сепак, прекумерен ризик од промена на каматните стапки може да претставува значајно загрозување за добивката и капиталната основа на Банката.

Банката има воспоставено рамка за управување со овој ризик со цел да се минимизираат ефектите од негативните промени во идните каматни стапки, и тоа преку воспоставување и следење на соодветни лимити и користење на техники за мерење на изложеноста од ризикот од промена на каматни стапки во портфолиото на банкарски активности.

Во табелата се прикажани каматноносните и некаматноносните средства и обврски со состојба на 31 декември 2016 и 2015 година.

|                                                                    | Во илјади денари<br>31 декември 2016 |                  |                   |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------|-------------------|
|                                                                    | Каматноосни                          | Некаматноосни    | Вкупно            |
| <b>АКТИВА</b>                                                      |                                      |                  |                   |
| Парични средства и парични еквиваленти                             | 11.116.915                           | 6.452.553        | 17.569.468        |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех | -                                    | 2.251            | 2.251             |
| Финансиски средства расположливи за продажба                       | 8.258.609                            | 93.046           | 8.351.655         |
| Кредити на и побарувања од банки                                   | 126.236                              | 52.079           | 178.315           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                         | 58.425.328                           | 1.622.004        | 60.047.332        |
| Останати побарувања                                                | -                                    | 118.364          | 118.364           |
| <b>Вкупно актива</b>                                               | <b>77.927.088</b>                    | <b>8.340.297</b> | <b>86.267.385</b> |
| <b>ПАСИВА</b>                                                      |                                      |                  |                   |
| Депозити на банки                                                  | 1.742.752                            | -                | 1.742.752         |
| Депозити на комитенти                                              | 68.043.271                           | 248.606          | 68.291.877        |
| Обврски по кредити                                                 | 407.277                              | 150.450          | 557.727           |
| Останати обврски                                                   | -                                    | 1.650.802        | 1.650.802         |
| <b>Вкупно пасива</b>                                               | <b>70.193.300</b>                    | <b>2.049.858</b> | <b>72.243.158</b> |
| <b>Нето каматна позиција:</b>                                      | <b>7.733.788</b>                     | <b>6.290.439</b> | <b>14.024.227</b> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.3 Пазарен ризик (продолжува)**

**4.3.2 Ризик од промена на каматна стапка (продолжува)**

|                                                                    | Во илјади денари<br>31 декември 2015 |                      |                   |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------|-------------------|
|                                                                    | <u>Каматоносни</u>                   | <u>Некаматоносни</u> | <u>Вкупно</u>     |
| <b>АКТИВА</b>                                                      |                                      |                      |                   |
| Парични средства и парични еквиваленти                             | 8.288.036                            | 8.609.625            | 16.897.661        |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех | -                                    | 329.981              | 329.981           |
| Финансиски средства расположливи за продажба                       | 10.384.598                           | 104.042              | 10.488.640        |
| Кредити на и побарувања од банки                                   | 122.012                              | 50.190               | 172.202           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                         | 55.489.813                           | 1.498.251            | 56.988.064        |
| Останати побарувања                                                | -                                    | 127.814              | 127.814           |
| <b>Вкупно актива</b>                                               | <u>74.284.459</u>                    | <u>10.719.903</u>    | <u>85.004.362</u> |
| <b>ПАСИВА</b>                                                      |                                      |                      |                   |
| Депозити на банки                                                  | 730.711                              | 1.238                | 731.949           |
| Депозити на комитенти                                              | 66.824.836                           | 278.902              | 67.103.738        |
| Обврски по кредити                                                 | 594.768                              | 150.829              | 745.597           |
| Останати обврски                                                   | -                                    | 1.942.151            | 1.942.151         |
| <b>Вкупно пасива</b>                                               | <u>68.150.315</u>                    | <u>2.373.120</u>     | <u>70.523.435</u> |
| <b>Нето каматна позиција:</b>                                      | <u>6.134.144</u>                     | <u>8.346.783</u>     | <u>14.480.927</u> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.4 Ликвидносен ризик**

Ликвидносниот ризик претставува ризик од неможност на Банката да обезбеди доволно парични средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување, односно ризик дека потребните ликвидни средства ќе се обезбедат со многу повисоки трошоци.

**4.4.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик**

Процесот на управување со ликвидносниот ризик на Банката вклучува:

- Примена на оперативни стандарди поврзани со ликвидносниот ризик на Банката, вклучувајќи соодветни политики, процедури и средства за контролирање и лимитирање на ликвидносниот ризик.
- Одржување на залихи на ликвидни средства соодветно на профилот на готовински тек на Банката кои би можеле веднаш да се конвертираат во готовина без да предизвикаат неоправдани капитални загуби.
- Мерење, контрола и сценарија за тестирање на потребите од финансирање, како и пристапот до изворите на финансирање.
- Подготовка на планови на Банката за непредвидени настани за справување со нарушувањата на ликвидноста со кои се предвидува навремено финансирање на некои или сите активностите и тоа по разумна цена.
- Следење на лимитите и показателите на ликвидносен ризик имајќи ги предвид склоноста кон ризик на Банката и профилот, како и законските прописи за пропишаното минимално ниво на стапките на ликвидност.

Процесот на управување со ликвидноста и ликвидносниот ризик се спроведува преку утврдување на адекватно дневно управување со ликвидноста, преку изготвување на планови за ликвидност. Плановите ја одразуваат ликвидноста обезбедена со готовински приливи и ликвидноста потребна за финансирање на готовинските одливи.

При подготовка на планови и предвидувања на ликвидноста на дневна, неделна, месечна и долгорочна основа се земаат во предвид сите релевантни аспекти - поставените лимити, одржување на потребната валутна структура, усогласеност по рачност на средствата и изворите на средства и други регулативни правила.

Следењето на ликвидноста на Банката се врши од страна на Секторот за средства и ликвидност. Секторот за средства и ликвидност ги усогласува сите приливи и/или одливи во сите валути заедно со парични дознаки, чекови, банкарски трансфери и трансфери на сметки.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.4 Ликвидносен ризик (продолжува)**

**4.4.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжува)**

|                                                                    | Во илјади денари<br>31 декември 2016 |                  |                    |                  |                   |                   |                   |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------|--------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|                                                                    | До 1<br>месец                        | 1 - 3<br>месеци  | 3 - 12<br>месеци   | 1 – 2<br>години  | 2 – 5<br>години   | Над 5<br>години   | Вкупно            |
| <b>АКТИВА</b>                                                      |                                      |                  |                    |                  |                   |                   |                   |
| Парични средства и парични еквиваленти                             | 17.569.468                           | -                | -                  | -                | -                 | -                 | 17.569.468        |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех | 2.251                                | -                | -                  | -                | -                 | -                 | 2.251             |
| Финансиски средства расположливи за продажба                       | 299.592                              | 2.544.910        | 4.927.429          | 502.800          | -                 | 76.924            | 8.351.655         |
| Кредити на и побарувања од банки                                   | 517                                  | -                | -                  | -                | -                 | 177.798           | 178.315           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                         | 4.386.923                            | 3.376.601        | 16.012.030         | 8.321.320        | 12.330.773        | 15.619.685        | 60.047.332        |
| Останати побарувања                                                | 118.364                              | -                | -                  | -                | -                 | -                 | 118.364           |
| <b>Вкупно актива</b>                                               | <b>22.377.115</b>                    | <b>5.921.511</b> | <b>20.939.459</b>  | <b>8.824.120</b> | <b>12.330.773</b> | <b>15.874.407</b> | <b>86.267.385</b> |
| <b>ПАСИВА И КАПИТАЛ</b>                                            |                                      |                  |                    |                  |                   |                   |                   |
| Депозити на банки                                                  | 1.742.752                            | -                | -                  | -                | -                 | -                 | 1.742.752         |
| Депозити на комитенти                                              | 29.449.475                           | 6.422.498        | 21.864.252         | 7.735.827        | 2.648.362         | 171.463           | 68.291.877        |
| Обврски по кредити                                                 | 49.738                               | -                | 105.672            | 107.738          | 132.614           | 161.965           | 557.727           |
| Останати обврски                                                   | 1.559.824                            | -                | -                  | -                | -                 | 90.978            | 1.650.802         |
| <b>Вкупно пасива и капитал</b>                                     | <b>32.801.789</b>                    | <b>6.422.498</b> | <b>21.969.924</b>  | <b>7.843.565</b> | <b>2.780.976</b>  | <b>424.406</b>    | <b>72.243.158</b> |
| <b>Нето ликвидна позиција</b>                                      | <b>(10.424.674)</b>                  | <b>(500.987)</b> | <b>(1.030.465)</b> | <b>980.555</b>   | <b>9.549.797</b>  | <b>15.450.001</b> | <b>14.024.227</b> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**
**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**
**4.4 Ликвидносен ризик (продолжува)**
**4.4.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжува)**

|                                                                    | Во илјади денари<br>31 декември 2015 |                  |                    |                  |                   |                   |                   |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------|--------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|                                                                    | До 1<br>месец                        | 1 - 3<br>месеци  | 3 - 12<br>месеци   | 1 – 2<br>години  | 2 – 5<br>години   | Над 5<br>години   | Вкупно            |
| <b>АКТИВА</b>                                                      |                                      |                  |                    |                  |                   |                   |                   |
| Парични средства и парични еквиваленти                             | 16.897.661                           | -                | -                  | -                | -                 | -                 | 16.897.661        |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех | 329.981                              | -                | -                  | -                | -                 | -                 | 329.981           |
| Финансиски средства расположливи за продажба                       | 99.878                               | 2.691.541        | 6.756.687          | 863.296          | -                 | 77.238            | 10.488.640        |
| Кредити на и побарувања од банки                                   | 217                                  | -                | -                  | -                | -                 | 171.985           | 172.202           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                         | 5.422.373                            | 4.298.153        | 16.880.352         | 5.260.683        | 11.054.520        | 14.071.983        | 56.988.064        |
| Останати побарувања                                                | 127.814                              | -                | -                  | -                | -                 | -                 | 127.814           |
| <b>Вкупно актива</b>                                               | <b>22.877.924</b>                    | <b>6.989.694</b> | <b>23.637.039</b>  | <b>6.123.979</b> | <b>11.054.520</b> | <b>14.321.206</b> | <b>85.004.362</b> |
| <b>ПАСИВА И КАПИТАЛ</b>                                            |                                      |                  |                    |                  |                   |                   |                   |
| Депозити на банки                                                  | 731.949                              | -                | -                  | -                | -                 | -                 | 731.949           |
| Депозити на комитенти                                              | 27.263.260                           | 6.746.320        | 25.175.165         | 5.746.955        | 2.026.320         | 145.718           | 67.103.738        |
| Обврски по кредити                                                 | 64.793                               | -                | 132.892            | 186.589          | 178.387           | 182.936           | 745.597           |
| Останати обврски                                                   | 1.851.173                            | -                | -                  | -                | -                 | 90.978            | 1.942.151         |
| <b>Вкупно пасива и капитал</b>                                     | <b>29.911.175</b>                    | <b>6.746.320</b> | <b>25.308.057</b>  | <b>5.933.544</b> | <b>2.204.707</b>  | <b>419.632</b>    | <b>70.523.435</b> |
| <b>Нето ликвидна позиција</b>                                      | <b>(7.033.251)</b>                   | <b>243.374</b>   | <b>(1.671.018)</b> | <b>190.435</b>   | <b>8.849.813</b>  | <b>13.901.574</b> | <b>14.480.927</b> |

Активата и пасивата на Банката е класифицирана според датумот на доспевање, со состојба на 31 декември 2016 и 2015 година, со исклучок на кредитите и побарувања од други комитенти, каде што за кредитните производи кои немаат дефиниран датум на доспевање (кредитни картички, ОК кредити, итн.), распоредот по конкретните временски интервали се врши преку користење на историските податоци за износот на наплатата во однос на вкупните билансни побарувања по овие производи. Иако првичната анализа покажува неусогласеност помеѓу активата и пасивата за период до една година, значителен дел од депозитите на Банката до една година се стабилни и се сметаат за депозитно јадро во износ од 59.931.530 илјади денари (2015: 51.597.669 илјади денари) со што се овозможува рочната неусогласеност да се надмине

**4.4.2 Анализа на договорната доспеаност за недеривативни финансиски обврски (недисконтиран готовински тек)**

Во табелата подолу се прикажани готовински текови плативи од страна на Банката според преостанатата договорна рочност на недеривативни финансиски обврски, на датумот на билансна состојба. Износите наведени во табелата се договорните недисконтирани готовински текови, при што Банката управува со својствениот ликвидносен ризик врз основа на очекуваните недисконтирани готовински приливи.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.4 Ликвидносен ризик (продолжува)**

**4.4.2 Анализа на договорната доспеаност за не-деривативни финансиски обврски (недисконтиран готовински текови) (продолжува)**

Во илјади денари  
31 декември 2016

|                       | По<br>видување    | До 1 месец       | 1 - 3<br>месеци  | 3 - 12<br>месеци  | 1 – 2<br>години  | 2 – 3<br>години  | 3 – 4<br>години | 4 – 5<br>години | Над 5<br>години | Вкупно            |
|-----------------------|-------------------|------------------|------------------|-------------------|------------------|------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-------------------|
| <b>ПАСИВА</b>         |                   |                  |                  |                   |                  |                  |                 |                 |                 |                   |
| Депозити од банки     | 116.083           | 1.626.688        | -                | -                 | -                | -                | -               | -               | -               | 1.742.771         |
| Депозити од комитенти | 26.229.053        | 3.376.583        | 6.510.710        | 22.192.180        | 7.919.733        | 2.097.937        | 343.886         | 312.684         | 174.221         | 69.156.987        |
| Обврски по кредити    | 3.783             | 50.542           | -                | 108.403           | 109.999          | 82.178           | 31.560          | 21.174          | 253.007         | 660.646           |
| Останати обврски      | 1.565.806         | -                | -                | -                 | -                | -                | -               | -               | -               | 1.565.806         |
| <b>Вкупно</b>         | <b>27.914.725</b> | <b>5.053.813</b> | <b>6.510.710</b> | <b>22.300.583</b> | <b>8.029.732</b> | <b>2.180.115</b> | <b>375.446</b>  | <b>333.858</b>  | <b>427.228</b>  | <b>73.126.210</b> |

Во илјади денари  
31 декември 2015

|                       | По<br>видување    | До 1 месец       | 1 - 3<br>месеци  | 3 - 12<br>месеци  | 1 – 2<br>години  | 2 – 3<br>години  | 3 – 4<br>години | 4 – 5<br>години | Над 5<br>години | Вкупно            |
|-----------------------|-------------------|------------------|------------------|-------------------|------------------|------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-------------------|
| <b>ПАСИВА</b>         |                   |                  |                  |                   |                  |                  |                 |                 |                 |                   |
| Депозити од банки     | 34.033            | 697.923          | -                | -                 | -                | -                | -               | -               | -               | 731.956           |
| Депозити од комитенти | 23.341.434        | 4.123.154        | 6.852.493        | 25.540.002        | 5.898.222        | 1.447.721        | 314.460         | 365.715         | 156.513         | 68.039.714        |
| Обврски по кредити    | 4.453             | 65.053           | 8.447            | 141.515           | 193.638          | 72.437           | 86.526          | 36.275          | 273.914         | 882.258           |
| Останати обврски      | 1.872.092         | -                | -                | -                 | -                | -                | -               | -               | -               | 1.872.092         |
| <b>Вкупно</b>         | <b>25.252.012</b> | <b>4.886.130</b> | <b>6.860.940</b> | <b>25.681.517</b> | <b>6.091.860</b> | <b>1.520.158</b> | <b>400.986</b>  | <b>401.990</b>  | <b>430.427</b>  | <b>71.526.020</b> |



**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.4 Ликвидносен ризик (продолжува)**

**4.4.3 Анализа на договорната доспеаност за вонбилансни ставки (недисконтиран готовински тек)**

Во илјади денари  
 31 декември 2016

|                                     | По<br>видување   | До 1 месец     | 1 - 3<br>месеци | 3 - 12<br>месеци | 1 – 2<br>години | 2 – 3<br>години | 3 – 4<br>години | 4 – 5<br>години | Над 5<br>години  | Вкупно            |
|-------------------------------------|------------------|----------------|-----------------|------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|------------------|-------------------|
| Преземени кредитни<br>обврски       | 2.414.483        | -              | -               | 1.619.909        | 531.321         | -               | -               | -               | 6.081.797        | 10.647.510        |
| Финансиски гаранции и<br>акредитиви | -                | 156.050        | 288.864         | 1.502.680        | 331.353         | 696.326         | 71.512          | 77.016          | 77.342           | 3.201.143         |
| <b>Вкупно</b>                       | <b>2.414.483</b> | <b>156.050</b> | <b>288.864</b>  | <b>3.122.589</b> | <b>862.674</b>  | <b>696.326</b>  | <b>71.512</b>   | <b>77.016</b>   | <b>6.159.139</b> | <b>13.848.653</b> |

Во илјади денари  
 31 декември 2015

|                                     | По<br>видување | До 1<br>месец  | 1 - 3<br>месеци | 3 - 12<br>месеци | 1 – 2<br>години  | 2 – 3<br>години | 3 – 4<br>години | 4 – 5<br>години | Над 5<br>години  | Вкупно            |
|-------------------------------------|----------------|----------------|-----------------|------------------|------------------|-----------------|-----------------|-----------------|------------------|-------------------|
| Преземени кредитни<br>обврски       | -              | -              | -               | 1.617.657        | 542.052          | -               | -               | -               | 6.053.015        | 8.212.724         |
| Финансиски гаранции и<br>акредитиви | -              | 189.646        | 307.471         | 1.407.475        | 751.791          | 31.448          | 567.093         | 51.485          | 185.956          | 3.492.365         |
| <b>Вкупно</b>                       | <b>-</b>       | <b>189.646</b> | <b>307.471</b>  | <b>3.025.132</b> | <b>1.293.843</b> | <b>31.448</b>   | <b>567.093</b>  | <b>51.485</b>   | <b>6.238.971</b> | <b>11.705.089</b> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски**

|                                                                                           | <b>Сметководствена вредност</b> |                             | <b>Во илјади денари</b>                             |                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
|                                                                                           | <b>31 декември<br/>2016</b>     | <b>31 декември<br/>2015</b> | <b>Објективна вредност<br/>31 декември<br/>2016</b> | <b>Објективна вредност<br/>31 декември<br/>2015</b> |
| <b>Финансиски средства</b>                                                                |                                 |                             |                                                     |                                                     |
| Парични средства и парични еквиваленти                                                    | 17.569.468                      | 16.897.661                  | 17.569.468                                          | 16.897.661                                          |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех                        | 2.251                           | 329.981                     | 2.251                                               | 329.981                                             |
| Финансиски средства расположливи за продажба                                              | 8.351.655                       | 10.488.640                  | 8.351.655                                           | 10.488.640                                          |
| Кредити на и побарувања од банки                                                          | 178.315                         | 172.202                     | 178.315                                             | 172.202                                             |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                                                | 60.047.332                      | 56.988.064                  | 60.047.332                                          | 56.988.064                                          |
| Останати побарувања (намалени за преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања) | 118.364                         | 127.814                     | 118.364                                             | 127.814                                             |
|                                                                                           | <u>86.267.385</u>               | <u>85.004.362</u>           | <u>86.267.385</u>                                   | <u>85.004.362</u>                                   |
| <b>Финансиски обврски</b>                                                                 |                                 |                             |                                                     |                                                     |
| Депозити на банки                                                                         | 1.742.752                       | 731.949                     | 1.742.752                                           | 731.949                                             |
| Депозити на комитенти                                                                     | 68.291.877                      | 67.103.738                  | 68.291.877                                          | 67.103.738                                          |
| Обврски по кредити                                                                        | 557.727                         | 745.597                     | 557.727                                             | 745.597                                             |
| Останати обврски                                                                          | 1.650.802                       | 1.942.151                   | 1.650.802                                           | 1.942.151                                           |
|                                                                                           | <u>72.243.158</u>               | <u>70.523.435</u>           | <u>72.243.158</u>                                   | <u>70.523.435</u>                                   |

*Парични средства и парични еквиваленти*

Сметководствената вредност на парите и паричните еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност бидејќи тие вклучуваат пари и ностро сметки и претставуваат неограничени депозити по видување и пласмани во НБРМ, со краток рок на доспевање. Објективната вредност на благајничките и другите квалификувани записи се базира врз дисконтираните парични текови

*Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех*

Објективната вредност се утврдува врз основа на пазарните цени кои се еднакви со нивната сметководствена вредност.

*Финансиски средства расположливи за продажба*

Нивната објективна вредност се мери врз основа на котираните цени или износи добиени со примена на модели на парични текови. Соодветно на тоа, нивната објективна вредност е еднаква на нивната сметководствена вредност.

*Финансиски средства кои се чуваат до доспевање*

Имајќи ја во вид природата на овие инструменти (фиксно доспевање и фиксни и определени плаќања), како и постојните информации на пазарот, ставот на раководството е дека објективна вредност на таквите инструменти е приближно еднаква на нивната сметководствена вредност.

*Кредити на и побарувања од банки*

Најголемиот дел од орочените депозити се депозити преку ноќ. Објективната вредност на депозитите преку ноќ како и пласманите по видување е еднаква на нивната сметководствена вредност. Помалиот дел на орочени депозити се фиксни каматоносни депозити чија проценета

објективна вредност е утврдена врз база на дисконтиран паричен тек со користење на каматни стапки за слични пласмани.

#### 4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)

##### 4.5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)

###### *Кредити на и побарувања од други комитенти*

Кредитите се намалени за резервации за исправка на вредноста. Поголемиот дел од кредитите одобрени на комитенти се со варијабилна каматна стапка. Преостанатиот дел од кредитите со фиксна каматна стапка се т.н. “teaser loans” (*кредити со прилагодлива стапка*) чија што објективната вредност се проценува врз основа на дисконтираниот паричен тек.

###### *Останати побарувања, намалени за средствата преземени за наплата на нефункционални побарувања*

Останатите побарувања изнесуваат приближно колку и нивната објективна вредност бидејќи тие доспеваат во краток рок.

###### *Депозити на банки*

Објективната вредност на депозитите по видување, како и на орочените депозити на банки и други финансиски институции е еднаква на нивната сметководствена вредност.

###### *Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех*

Објективната вредност се утврдува со користење на пазарните цени.

###### *Депозити на комитенти*

Објективната вредност на депозитите по видување, како и на депозитите со варијабилна каматна стапка е еднаква на нивната сметководствена вредност. Проценетата објективна вредност на депозитите со фиксна каматна стапка се базира врз дисконтираните готовински текови користејќи каматната стапка на слични депозити со сличен рок на доспевање.

###### *Обврски по кредити (вклучувајќи го субординираниот долг)*

Поголемиот дел од оваа позиција го претставува субординираниот долг. Овој кредит е со варијабилна каматна стапка. Останатиот дел се кредити од специфични извори за кои не може со сигурност да се утврди пазарна каматна стапка бидејќи не постојат такви слични инструменти на пазарот.

###### *Останати обврски*

Останатите обврски изнесуваат приближно колку и нивната објективна вредност бидејќи тие доспеваат во краток рок.

###### *Хиерархија на објективна вредност*

Банката ги класифицира финансиските средства и обврски по објективна вредност, користејќи хиерархија на објективна вредност која го прикажува значењето на влезните вредности кои се користат за одредување на нивната објективна вредност. Хиерархијата на објективна вредност се состои од следните нивоа:

- а) Ниво 1 – Објективната вредност се одредува директно врз основа на котирали пазарни цени на финансиските инструменти на активните пазари;
- б) Ниво 2 - Објективната вредност се одредува со употреба на техники кои вклучуваат влезни вредности од активните пазари, кои може да бидат директни, т.е. цени, или индиректни т.е. произлегуваат од цените;
- в) Ниво 3 - Објективната вредност се одредува со употреба на техники кои вклучуваат влезни вредности кои што не може директно или индиректно да се следат на активните пазари, или не се видливи.

Во периодот нема премини помеѓу Ниво 1 и Ниво 2.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.5 Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)**

*Хиерархија на објективната вредност (продолжува)*

Во следната табела е прикажана анализа на финансиските инструменти кои се мерат, по првичното признавање по објективна вредност, групирани од Ниво 1 до 3 врз основа на степенот до кој објективната вредност е забележителна:

|                                                                    |                        |              | Во илјади денари<br>31 декември 2016 |               |
|--------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------|--------------------------------------|---------------|
|                                                                    | Објективна<br>вредност | Ниво 1       | Ниво 2                               | Ниво 3        |
| <b>Финансиски средства</b>                                         |                        |              |                                      |               |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех | 2.251                  | 2.251        |                                      | -             |
| Финансиски средства расположиви за продажба                        | 76.924                 | -            | 52.517                               | 24.407        |
| <b>Вкупно</b>                                                      | <b>79.175</b>          | <b>2.251</b> | <b>52.517</b>                        | <b>24.407</b> |

|                                                                    |                        |                | Во илјади денари<br>31 декември 2015 |               |
|--------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------|--------------------------------------|---------------|
|                                                                    | Објективна<br>вредност | Ниво 1         | Ниво 2                               | Ниво 3        |
| <b>Финансиски средства</b>                                         |                        |                |                                      |               |
| Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех | 329.981                | 329.981        | -                                    | -             |
| Финансиски средства расположиви за продажба                        | 77.238                 | -              | 52.831                               | 24.407        |
| <b>Вкупно</b>                                                      | <b>407.219</b>         | <b>329.981</b> | <b>52.831</b>                        | <b>24.407</b> |

Финансиските инструменти со состојба од 31 декември 2016 година, вклучуваат некотирани приватни сопственички хартии од вредност расположиви за продажба чиешто цени се одредени од цените на последните тргувања, врз основа на што не е практично да се објави опсегот на клучните инпути кои не може да се набљудуваат

Усогласувањето на објективната вредност во ниво 3 не е презентирана бидејќи нема промени во движењето во текот на 2016 година.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.6 Управување со капитал**

Целите на Банката при управување со капиталот, кој е поширок концепт од акционерскиот капитал прикажан во билансот на состојба, се:

- обезбедување на усогласност со барања за капитал поставени од страна на регулаторот;
- одржување на способноста на Банката да продолжи да функционира како успешна компанија и да продолжи да обезбедува позитивни финансиски резултати за акционерите и поволности за другите инволвирани субјекти; и
- одржување на цврста капитална основа за поддршка на развојот на својата деловна активност.

Адекватноста на капиталот и регулаторниот капитал редовно се следат од раководството на Банката, при што се применуваат техники пропишани од државното регулаторно тело, Народна Банка на Република Македонија (НБРМ). Потребните информации се доставуваат до регулаторното тело на квартална основа.

Регулаторното тело налага должност на секоја банка да ја одржува стапка на адекватност на капиталот над 8%.

Регулаторниот капитал на Банката е поделен на две групи:

- Основен капитал (Тиер 1): акционерски капитал, задржана добивка и резерви создадени од резервираните средства од задржаната добивка. Непокриената загуба на Банката од претходните години, тековните загуби, сопствени акции, нематеријални средства, нето негативни ревалоризациони резерви, разликата помеѓу висината на потребната и направената исправка на вредноста / посебна резерва, износот на нераспределената оштетување и посебна резерва како резултат на сметководствено временско доцнење се одбиваат при пристигнување на капитал на Ниво 1 (Тиер 1); и
- Дополнителен капитал (Тиер 2): капитал на квалификуван субординиран кредит, кумулативни приоритетни акции и премии од продадени кумулативни приоритетни акции, ревалоризациони резерви, хибридни капитални инструменти. Инвестициите во финансиски институции се одбиваат од капиталот на Тиер 1 и Тиер 2 при одредувањето на регулаторниот капитал.

Банката ја пресметува адекватноста на капиталот врз основа на Одлука на Народната банка на Република Македонија за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, кој што налага пресметка на потребниот капитал на банките за покривање на кредитниот ризик, оперативниот ризик, пазарниот ризик и валутниот ризик.

Пресметување на потребниот капитал за покривање на кредитниот ризик се темели на т.н. стандардизиран пристап согласно Базел II, врз основа на кој, потребниот капитал за покривање на кредитниот ризик кој произлегува од билансот на состојба и од вонбилансните побарувања на банките се утврдува врз основа на кредитниот рејтинг на должникот, или побарувањето. Капиталот за покривање на оперативниот ризик исто така се пресметува по стандардизиран пристап. Потребниот капитал за валутен ризик се пресметува врз основа на агрегатната отворена девизна позиција, нето износот, земајќи го во предвид оштетувањето. Исто како и претходно, Банката не е обврзана да утврдува и одржува капитал за покривање на пазарните ризици.

Во табелата подолу претставен е сумарен преглед на пропишаниот капитал и стапката на адекватност на капиталот на Банката за годината што завршува на 31 декември, 2016 и 2015 година, кој се однесува на барањето на регулаторно тело. Во текот на овие две години, Банката се придржува до сите пропишани регулаторни барања за капитал.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.6 Управување со капитал (продолжува)**

**Во илјади денари**  
**31 декември**  
**2016**

|                                            |                   |
|--------------------------------------------|-------------------|
| <b>Основен капитал</b>                     |                   |
| Обични акции                               | 3.511.242         |
| Законски резерви и задржана добивка        | 6.755.942         |
| Одбитоци од основен капитал                | (25.874)          |
| <b>Вкупно квалификуван основен капитал</b> | <b>10.241.310</b> |

|                                                 |                |
|-------------------------------------------------|----------------|
| <b>Дополнителен капитал</b>                     |                |
| Кумулативни приоритетни акции                   | 90.978         |
| Ревалоризациски резерви                         | 100.562        |
| <b>Вкупно квалификуван дополнителен капитал</b> | <b>191.540</b> |

|                                   |                   |
|-----------------------------------|-------------------|
| <b>Вкупно регулаторен капитал</b> | <b>10.432.850</b> |
|-----------------------------------|-------------------|

|                                                          |                   |
|----------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Актива пондерирана според кредитниот ризик</b>        |                   |
| Билансна актива                                          | 51.407.182        |
| Вонбилансна актива                                       | 5.044.496         |
| <b>Вкупна актива пондерирана според кредитниот ризик</b> | <b>56.451.678</b> |

|                                                     |                   |
|-----------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Актива пондерирана според валутниот ризик</b>    | <b>1.156.975</b>  |
| <b>Актива пондерирана според оперативниот ризик</b> | <b>7.430.024</b>  |
| <b>Актива пондерирана според ризикот</b>            | <b>65.038.677</b> |

|                                           |               |
|-------------------------------------------|---------------|
| <b>Стапка на адекватност на капиталот</b> | <b>16,04%</b> |
|-------------------------------------------|---------------|

**Во илјади денари**  
**31 декември**  
**2015**

|                                            |                   |
|--------------------------------------------|-------------------|
| <b>Основен капитал</b>                     |                   |
| Обични акции                               | 3.511.242         |
| Законски резерви и задржана добивка        | 6.755.942         |
| Одбитоци од основен капитал                | (23.983)          |
| <b>Вкупно квалификуван основен капитал</b> | <b>10.243.201</b> |

|                                                  |               |
|--------------------------------------------------|---------------|
| <b>Дополнителен капитал</b>                      |               |
| Кумулативни приоритетни акции и премија од акции | 90.978        |
| Ревалоризациски резерви                          | 1.296         |
| <b>Вкупно квалификуван дополнителен капитал</b>  | <b>92.274</b> |

|                                   |                   |
|-----------------------------------|-------------------|
| <b>Вкупно регулаторен капитал</b> | <b>10.335.475</b> |
|-----------------------------------|-------------------|

|                                                          |                   |
|----------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Актива пондерирана според кредитниот ризик</b>        |                   |
| Билансна актива                                          | 46.071.837        |
| Вонбилансна актива                                       | 5.257.105         |
| <b>Вкупна актива пондерирана според кредитниот ризик</b> | <b>51.328.942</b> |

|                                                     |                   |
|-----------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Актива пондерирана според валутниот ризик</b>    | <b>2.481.264</b>  |
| <b>Актива пондерирана според оперативниот ризик</b> | <b>6.959.207</b>  |
| <b>Актива пондерирана според ризикот</b>            | <b>60.769.413</b> |

|                                           |               |
|-------------------------------------------|---------------|
| <b>Стапка на адекватност на капиталот</b> | <b>17,01%</b> |
|-------------------------------------------|---------------|

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.7 Анализа на сензитивност**

**4.7.1 Анализа на сензитивност (странски валути)**

Управувањето со валутниот ризик, кое се врши преку следење на средствата и обврските во странска валута се надополнува со вршење анализа на сензитивноста на девизните средства и обврски на Банката. Поради тоа, се користи соодветно сценарио (промена на девизните курсеви за +10%, односно -10% во однос на денарот).

| 31 декември 2016                                                      | Во илјади денари        |                  |                    |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------|--------------------|
|                                                                       | Промена на девизен курс |                  |                    |
|                                                                       | Вкупно                  | 10%              | -10%               |
| <b>АКТИВА</b>                                                         |                         |                  |                    |
| Парични средства и парични еквиваленти                                | 17.569.468              | 728.404          | (728.404)          |
| Финансиски инструменти по објективна вредност преку билансот на успех | 2.251                   | 225              | (225)              |
| Финансиски инструменти расположиви за продажба                        | 8.351.655               | 34.817           | (34.817)           |
| Кредити на и побарувања од банки                                      | 178.315                 | 17.832           | (17.832)           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                            | 60.047.332              | 2.341.894        | (2.341.894)        |
| Останати побарувања                                                   | 118.364                 | 143              | (143)              |
| <b>Вкупно актива</b>                                                  | <b>86.267.385</b>       | <b>3.123.315</b> | <b>(3.123.315)</b> |
| <b>ПАСИВА</b>                                                         |                         |                  |                    |
| Депозити на банки                                                     | 1.742.752               | 11.608           | (11.608)           |
| Депозити на комитенти                                                 | 68.291.877              | 2.821.408        | (2.821.408)        |
| Обврски по кредити                                                    | 557.727                 | 39.744           | (39.744)           |
| Останати обврски                                                      | 1.650.802               | 56.060           | (56.060)           |
| <b>Вкупно пасива</b>                                                  | <b>72.243.158</b>       | <b>2.928.820</b> | <b>(2.928.820)</b> |
| <b>Нето девизна позиција:</b>                                         | <b>14.024.227</b>       | <b>194.495</b>   | <b>(194.495)</b>   |



**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.7 Анализа на сензитивност (продолжува)**

**4.7.1 Анализа на сензитивност (странски валути) (продолжува)**

| 31 декември 2015                                                      | Во илјади денари<br>Промена на девизен курс |                  |                    |
|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|------------------|--------------------|
|                                                                       | Вкупно                                      | +10%             | -10%               |
| <b>АКТИВА</b>                                                         |                                             |                  |                    |
| Парични средства и парични еквиваленти                                | 16.897.661                                  | 631.133          | (631.133)          |
| Финансиски инструменти по објективна вредност преку билансот на успех | 329.981                                     | 32.998           | (32.998)           |
| Финансиски инструменти расположиви за продажба                        | 10.488.640                                  | 86.435           | (86.435)           |
| Кредити на и побарувања од банки                                      | 172.202                                     | 17.220           | (17.220)           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                            | 56.988.064                                  | 2.564.994        | (2.564.994)        |
| Останати побарувања                                                   | 127.814                                     | 369              | (369)              |
| <b>Вкупно актива</b>                                                  | <b>85.004.362</b>                           | <b>3.333.149</b> | <b>(3.333.149)</b> |
| <b>ПАСИВА</b>                                                         |                                             |                  |                    |
| Депозити на банки                                                     | 731.949                                     | 73.195           | (73.195)           |
| Депозити на комитенти                                                 | 67.103.738                                  | 2.784.687        | (2.784.687)        |
| Обврски по кредити                                                    | 745.597                                     | 57.936           | (57.936)           |
| Останати обврски                                                      | 1.942.151                                   | 76.120           | (76.120)           |
| <b>Вкупно пасива</b>                                                  | <b>70.523.435</b>                           | <b>2.991.938</b> | <b>(2.991.938)</b> |
| <b>Нето девизна позиција:</b>                                         | <b>14.480.927</b>                           | <b>341.211</b>   | <b>(341.211)</b>   |

На 31 декември 2016, ако денарот ослабе за 10% во однос на еврото (и сите други валути), а сите други променливи компоненти останале непроменети, добивката за годината и нето капиталот би биле за 194.495 илјади денари повисоки (2015: 341.211 илјади денари). Обратно на тоа, доколку денарот зајакне за 10% во однос на еврото (и сите други валути), а сите други променливи компоненти останале непроменети, добивката за годината и нето капиталот би биле за 194.495 илјади денари пониски (2015: 341.211 илјади денари)

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)**

**4.7 Анализа на сензитивност (продолжува)**

**4.7.2 Анализа на сензитивност (каматни стапки)**

|                                                                       | Во илјади денари<br>31 декември 2016 |                                               |                                            |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------|
|                                                                       | Вкупно                               | Промена на<br>каматна<br>стапка<br>+ 200 б.п. | Промена на<br>каматна стапка<br>- 200 б.п. |
| <b>АКТИВА</b>                                                         |                                      |                                               |                                            |
| Парични средства и парични еквиваленти                                | 17.569.468                           | 222.338                                       | (222.338)                                  |
| Финансиски инструменти по објективна вредност преку билансот на успех | 2.251                                | -                                             | -                                          |
| Финансиски инструменти расположиви за продажба                        | 8.351.655                            | 165.172                                       | (165.172)                                  |
| Кредити на и побарувања од банки                                      | 178.315                              | 2.525                                         | (2.525)                                    |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                            | 60.047.332                           | 1.168.507                                     | (1.168.507)                                |
| Останати побарувања                                                   | 118.364                              | -                                             | -                                          |
| <b>Вкупно актива</b>                                                  | <b>86.267.385</b>                    | <b>1.558.542</b>                              | <b>(1.558.542)</b>                         |
| <b>ПАСИВА</b>                                                         |                                      |                                               |                                            |
| Депозити на банки                                                     | 1.742.752                            | 34.855                                        | (34.855)                                   |
| Депозити на комитенти                                                 | 68.291.877                           | 1.360.865                                     | (1.360.865)                                |
| Обврски по кредити                                                    | 557.727                              | 8.146                                         | (8.146)                                    |
| Останати обврски                                                      | 1.650.802                            | -                                             | -                                          |
| <b>Вкупно пасива</b>                                                  | <b>72.243.158</b>                    | <b>1.403.866</b>                              | <b>(1.403.866)</b>                         |
| <b>Нето каматна позиција:</b>                                         | <b>14.024.227</b>                    | <b>154.676</b>                                | <b>(154.676)</b>                           |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**
**4. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжува)****4.7 Анализа на сензитивност (продолжува)****4.7.2 Анализа на сензитивност (каматни стапки) (продолжува)**

|                                                                       | Во илјади денари<br>31 декември 2015 |                                               |                                            |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------|
|                                                                       | Вкупно                               | Промена на<br>каматна<br>стапка<br>+ 200 б.п. | Промена на<br>каматна стапка<br>- 200 б.п. |
| <b>АКТИВА</b>                                                         |                                      |                                               |                                            |
| Парични средства и парични еквиваленти                                | 16.897.661                           | 165.761                                       | (165.761)                                  |
| Финансиски инструменти по објективна вредност преку билансот на успех | 329.981                              | -                                             | -                                          |
| Финансиски инструменти расположиви за продажба                        | 10.488.640                           | 207.692                                       | (207.692)                                  |
| Кредити на и побарувања од банки                                      | 172.202                              | 2.440                                         | (2.440)                                    |
| Кредити на и побарувања од други комитенти                            | 56.988.064                           | 1.109.796                                     | (1.109.796)                                |
| Останати побарувања                                                   | 127.814                              | -                                             | -                                          |
| <b>Вкупно актива</b>                                                  | <b>85.004.362</b>                    | <b>1.485.689</b>                              | <b>(1.485.689)</b>                         |
| <b>ПАСИВА</b>                                                         |                                      |                                               |                                            |
| Депозити на банки                                                     | 731.949                              | 14.614                                        | (14.614)                                   |
| Депозити на комитенти                                                 | 67.103.738                           | 1.336.497                                     | (1.336.497)                                |
| Обврски по кредити                                                    | 745.597                              | 11.895                                        | (11.895)                                   |
| Останати обврски                                                      | 1.942.151                            | -                                             | -                                          |
| <b>Вкупно пасива</b>                                                  | <b>70.523.435</b>                    | <b>1.363.006</b>                              | <b>(1.363.006)</b>                         |
| <b>Нето каматна позиција:</b>                                         | <b>14.480.927</b>                    | <b>122.683</b>                                | <b>(122.683)</b>                           |

Како дел од управувањето со каматниот ризик, Банката врши анализа на сензитивноста на ставките во билансот на состојба. Анализата на сензитивноста се врши имајќи ги во предвид каматноосните средства и обврски. При тоа, се тестира што би се случило, при намалување/зголемување на каматните стапки за 200 базични поени.

Доколку каматните стапки се зголемат за 200 б.п., а останатите променливи компоненти останат непроменети, а земајќи ја во предвид состојбата на средствата и обврските на 31 декември, 2016 година, добивката за годината би била за 154.676 илјади денари (2015: 122.683 илјади денари) повисока. Спротивно на тоа, доколку каматните стапки се намалат за 200 б.п, а останатите променливи компоненти останат непроменети, добивката за годината би била за 154,676 илјади денари (2015: 122.683 илјади денари) пониска. Таквиот ефект се должи на повисоката сензитивност на активата споредено со сензитивноста на пасивата при промена на каматните стапки.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**5. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТ**

Банката управува со своите деловни активности преку следните оперативни сегменти:

*Работа со население*

Работата со население ги вклучува сите корисници – физички лица на кои Банката, преку својата широка мрежа на филијали, им нуди различни типови на кредити, депозити како и широк асортиман на традиционални услуги и производи.

*Корпоративно банкарство*

Корпоративното банкарство вклучува кредитирање на големи, средни и мали компании. Банката им нуди на корпоративните комитенти широк асортиман на производи и услуги, депозитни сметки, кредити, девизни активности и тргување.

*Инвестициско банкарство*

Инвестициското банкарство опфаќа чување и администрирање на финансиски инструменти за комитенти, вклучително и старателство и услуги поврзани со управување со сопственото портфолио, портфолиото за инвестирање во обврзници (расположиви за продажба и чувани до доспевање).

*Друго*

Овој сегмент ги вклучува сите други незначителни оперативни активности.

*Неалоцирано*

Овој сегмент ги вклучува настанатите приходи од одредени активности кои не може лесно да се одредат во ниту еден од горенаведените линии на работење, како што се провизии, доход остварен од осигурување или доход од вонредни или нередовни ставки.

**5.1 Оперативни сегменти**

|                                                   | Во илјади денари<br>31 декември 2016 |                         |                         |                |                |                   |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------|-------------------------|----------------|----------------|-------------------|
|                                                   | Работа со население                  | Корпоративно банкарство | Инвестициско банкарство | Останато       | Неалоцирано    | Вкупно            |
| Нето приходи од камата                            | 2.053.272                            | 1.408.492               | -                       | 158            | -              | 3.461.922         |
| Нето приходи од провизии и надомести              | 488.672                              | 454.196                 | -                       | -              | -              | 942.868           |
| Нето приходи од тргување                          | -                                    | -                       | 64.998                  | 1.352          | -              | 66.350            |
| Останати приходи од работењето                    | (88.308)                             | 4.032                   | 5.022                   | -              | 272.424        | 193.170           |
| <b>Вкупно приходи</b>                             | <b>2.453.636</b>                     | <b>1.866.720</b>        | <b>70.020</b>           | <b>1.510</b>   | <b>272.424</b> | <b>4.664.310</b>  |
| <b>Добивка пред оданочување</b>                   | <b>2.030.505</b>                     | <b>299.659</b>          | <b>70.020</b>           | <b>(7.913)</b> | <b>375.248</b> | <b>2.767.519</b>  |
| Данок на добивка                                  |                                      |                         |                         |                |                | (263.930)         |
| <b>Добивка за годината</b>                        |                                      |                         |                         |                |                | <b>2.503.589</b>  |
| <b>Вкупно актива</b>                              | <b>37.769.457</b>                    | <b>41.640.303</b>       | <b>8.337.784</b>        | <b>-</b>       | <b>-</b>       | <b>87.747.544</b> |
| <b>Вкупно пасива</b>                              | <b>53.659.821</b>                    | <b>18.716.156</b>       | <b>-</b>                | <b>-</b>       | <b>-</b>       | <b>72.375.977</b> |
| Оштетување на финансиски средства, на нето основа | 454.312                              | (354.714)               | -                       | (9.260)        | -              | 90.338            |
| Оштетување на нефинансиски средства               | (28.748)                             | (125.274)               | -                       | -              | 105.536        | (48.486)          |
| Амортизација                                      | (54.387)                             | (69.050)                | -                       | (163)          | (2.700)        | (126.300)         |
| Купување имот и опрема                            | (81.851)                             | (39.093)                | -                       | -              | (1.222)        | (122.166)         |
| Останати расходи                                  | (794.308)                            | (1.018.023)             | -                       | -              | (12)           | (1.812.343)       |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**
**5. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТ (продолжува)**
**5.1 Оперативни сегменти (продолжува)**
**Во илјади денари**  
**31 декември 2015**

|                                                   | Работа со населени<br>е | Корпора-<br>тивно<br>банкар-<br>ство | Инвести-<br>циско<br>банкарство | Останат<br>о  | Неалоци-<br>рано | Вкупно            |
|---------------------------------------------------|-------------------------|--------------------------------------|---------------------------------|---------------|------------------|-------------------|
| Нето приходи од камата                            | 1.731.430               | 1.480.686                            | (377)                           | (430)         | -                | 3.211.309         |
| Нето приходи од провизии и надомести              | 445.897                 | 480.763                              | 353                             | -             | -                | 927.013           |
| Нето приходи од тргување                          | -                       | -                                    | -                               | 13.307        | -                | 13.307            |
| Останати приходи од работењето                    | 101.969                 | 59.739                               | 4.696                           | -             | 23.622           | 190.026           |
| <b>Вкупно приходи</b>                             | <b>2.279.296</b>        | <b>2.021.188</b>                     | <b>4.672</b>                    | <b>12.877</b> | <b>23.622</b>    | <b>4.341.655</b>  |
| <b>Добивка пред оданочување</b>                   | <b>1.666.087</b>        | <b>751.833</b>                       | <b>4.661</b>                    | <b>17.760</b> | <b>28.487</b>    | <b>2.468.828</b>  |
| Данок на добивка                                  | -                       | -                                    | -                               | -             | (225.239)        | (225.239)         |
| <b>Добивка за годината</b>                        |                         |                                      |                                 |               |                  | <b>2.243.589</b>  |
| <b>Вкупно актива</b>                              | <b>36.069.441</b>       | <b>39.406.724</b>                    | <b>10.818.621</b>               | <b>379</b>    | <b>121.704</b>   | <b>86.416.869</b> |
| <b>Вкупно пасива</b>                              | <b>34.852.814</b>       | <b>35.919.477</b>                    | <b>-</b>                        | <b>-</b>      | <b>-</b>         | <b>70.772.291</b> |
| Оштетување на финансиски средства, на нето основа | 316.464                 | (235.980)                            | (11)                            | 5.025         | -                | 85.498            |
| Оштетување на нефинансиски средства               | (9.382)                 | (63.874)                             | -                               | -             | 17.819           | (55.437)          |
| Амортизација                                      | (47.313)                | (60.069)                             | -                               | (142)         | (2.649)          | (110.173)         |
| Купување имот и опрема                            | (64.001)                | (30.568)                             | -                               | -             | (955)            | (95.524)          |
| Останати расходи                                  | (872.978)               | (909.432)                            | -                               | -             | (10.305)         | (1.792.715)       |

**5.2 Географски подрачја**
**Во илјади денари**  
**31 декември 2016**

|                             | Реп.<br>Македо-<br>нија | Земји-<br>членки<br>на ЕУ | Европа -<br>останато | Земји<br>членки<br>на ОЕЦД<br>(без<br>европски<br>земји-<br>членки<br>на ОЕЦД) | Останато<br>и<br>неалоци-<br>рано | Вкупно            |
|-----------------------------|-------------------------|---------------------------|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------|
| <b>Вкупно приходи, нето</b> | <b>4.126.040</b>        | <b>200.299</b>            | <b>60.104</b>        | <b>5.443</b>                                                                   | <b>272.424</b>                    | <b>4.664.310</b>  |
| <b>Вкупно актива</b>        | <b>83.992.317</b>       | <b>2.829.344</b>          | <b>848.993</b>       | <b>76.890</b>                                                                  | <b>-</b>                          | <b>87.747.544</b> |

**Во илјади денари**  
**31 декември 2015**

|                             | Реп.<br>Македо-<br>нија | Земји-<br>членки<br>на ЕУ | Европа -<br>останато | Земји<br>членки на<br>ОЕЦД (без<br>европски<br>земји-<br>членки<br>на ОЕЦД) | Останато<br>и<br>неалоци-<br>рано | Вкупно            |
|-----------------------------|-------------------------|---------------------------|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------|
| <b>Вкупно приходи, нето</b> | <b>4.091.006</b>        | <b>108.407</b>            | <b>53.190</b>        | <b>65.430</b>                                                               | <b>23.622</b>                     | <b>4.341.655</b>  |
| <b>Вкупно актива</b>        | <b>83.133.955</b>       | <b>1.567.616</b>          | <b>769.148</b>       | <b>946.150</b>                                                              | <b>-</b>                          | <b>86.416.869</b> |

## 6. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД КАМАТА

Структурата на приходите и расходите од камата според категорија на финансиски инструменти е следната:

|                                            | Во илјади денари                  |                  |
|--------------------------------------------|-----------------------------------|------------------|
|                                            | Година што завршува на 31<br>2016 | 2015             |
| <b>Приходи од камата:</b>                  |                                   |                  |
| Парични средства и парични еквиваленти     | 183.587                           | 179.408          |
| Кредити на и побарувања од банки           | 19.821                            | 18.499           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти | 3.896.246                         | 3.857.991        |
| Вложувања во хартии од вредност            | 245.562                           | 279.343          |
| Останати побарувања                        | 6.225                             | 6.688            |
|                                            | <u>4.351.441</u>                  | <u>4.341.929</u> |
| <b>Расходи од камата:</b>                  |                                   |                  |
| Депозити на банки и финансиски институции  | 2.589                             | 2.691            |
| Депозити на други комитенти                | 875.902                           | 1.062.767        |
| Обврски по кредити                         | 7.033                             | 8.968            |
| Субординиран долг                          | -                                 | 52.552           |
| Останати обврски                           | 3.995                             | 3.642            |
|                                            | <u>889.519</u>                    | <u>1.130.620</u> |
| <b>Нето приходи од камата</b>              | <u>3.461.922</u>                  | <u>3.211.309</u> |

Анализа на приходите и расходите од камата според сектор е следна:

|                                            | Година што завршува на<br>31 декември 2016 |                | Во илјади денари<br>Година што завршува на<br>31 декември 2015 |                  |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------|----------------------------------------------------------------|------------------|
|                                            | Приходи                                    | Расходи        | Приходи                                                        | Расходи          |
| Претпријатија                              | 1.049.286                                  | 87.650         | 1.124.959                                                      | 120.208          |
| Држава                                     | 245.748                                    | 2.256          | 279.512                                                        | 2.454            |
| Непрофитни институции                      | 118                                        | 3.229          | 200                                                            | 5.198            |
| Банки                                      | 19.842                                     | 8.259          | 18.550                                                         | 9.572            |
| Останати небанкарски<br>финансиски друштва | 186.692                                    | 55.312         | 183.660                                                        | 28.846           |
| Население                                  | 2.849.714                                  | 719.513        | 2.735.042                                                      | 898.801          |
| Нерезиденти                                | 41                                         | 13.300         | 6                                                              | 65.541           |
|                                            | <u>4.351.441</u>                           | <u>889.519</u> | <u>4.341.929</u>                                               | <u>1.130.620</u> |
| <b>Нето приходи од камата</b>              | <u>3.461.922</u>                           |                | <u>3.211.309</u>                                               |                  |

## 7. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ

Приходите и расходите од провизии и надоместоци се анализираат според финансиската активност и тоа:

|                                                     | Година што завршува<br>на<br>31 декември 2016 |                | Во илјади денари<br>Година што завршува<br>на<br>31 декември 2015 |                |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------|-------------------------------------------------------------------|----------------|
|                                                     | Приходи                                       | Расходи        | Приходи                                                           | Расходи        |
| Кредитирање                                         | 116.991                                       | -              | 116.217                                                           | -              |
| Платен промет во земјата                            | 320.486                                       | 72.135         | 314.702                                                           | 71.690         |
| Платен промет во странство                          | 89.951                                        | 20.475         | 91.312                                                            | 18.918         |
| Акредитиви и гаранции                               | 56.000                                        | -              | 64.186                                                            | -              |
| Брокерско работење                                  | 1.758                                         | 384            | 1.296                                                             | 118            |
| Управување со средства                              | 383                                           | -              | 386                                                               | -              |
| Картично работење                                   | 350.678                                       | 8.694          | 320.811                                                           | 8.010          |
| Потрошувачки кредити                                | 40.687                                        | -              | 46.892                                                            | 3              |
| Хипотекарни кредити                                 | -                                             | 53             | -                                                                 | 75             |
| Работа со депозити                                  | 1.115                                         | -              | 1.175                                                             | -              |
| Издавање сефови                                     | 8.533                                         | -              | 6.825                                                             | -              |
| Наплата за трети лица                               | 9.541                                         | -              | 9.945                                                             | -              |
| Останато                                            | 56.456                                        | 7.970          | 59.941                                                            | 7.861          |
|                                                     | <u>1.052.579</u>                              | <u>109.711</u> | <u>1.033.688</u>                                                  | <u>106.675</u> |
| Нето приходи и расходи од<br>провизии и надоместоци | <u>942.868</u>                                |                | <u>927.013</u>                                                    |                |

Анализата на приходите и расходите од провизии и надоместоци според сектор е следна:

|                                                     | Година што завршува<br>на<br>31 декември 2016 |                | Во илјади денари<br>Година што завршува<br>на<br>31 декември 2015 |                |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------|-------------------------------------------------------------------|----------------|
|                                                     | Приходи                                       | Расходи        | Приходи                                                           | Расходи        |
| Претпријатија                                       | 517.361                                       | 6.162          | 534.450                                                           | 5.646          |
| Држава                                              | 1.854                                         | -              | 4.098                                                             | -              |
| Непрофитни институции                               | 65                                            | -              | 126                                                               | -              |
| Банки                                               | 21.812                                        | 62.451         | 16.304                                                            | 68.529         |
| Останати небанкарски<br>финансиски друштва          | -                                             | 32.351         | -                                                                 | 24.412         |
| Население                                           | 486.993                                       | 8.747          | 454.299                                                           | 8.088          |
| Нерезиденти                                         | 24.494                                        | -              | 24.411                                                            | -              |
|                                                     | <u>1.052.579</u>                              | <u>109.711</u> | <u>1.033.688</u>                                                  | <u>106.675</u> |
| Нето приходи и расходи од<br>провизии и надоместоци | <u>942.868</u>                                |                | <u>927.013</u>                                                    |                |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**8. НЕТО ПРИХОДИ ОД ТРГУВАЊЕ**

|                                                                                | Во илјади денари<br>Година што завршува на 31<br>декември |               |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------|
|                                                                                | 2016                                                      | 2015          |
| <i>Финансиски средства преку билансот на успех:</i>                            |                                                           |               |
| Нето добивка/(загуба) на објективна вредност на должничките хартии од вредност | 163                                                       | (2.649)       |
| Нето добивка од објективната вредност на сопственичките хартии од вредност     | 64.876                                                    | 11.531        |
| Приход од тргување со хартии од вредност – сопственички акции (дивиденда)      | 1.311                                                     | 1.670         |
| Хартии од вредност за тргувањето – државни обврзници                           | -                                                         | 2.755         |
|                                                                                | <u>66.350</u>                                             | <u>13.307</u> |

**9. НЕТО ПРИХОДИ ОД КУРСНИ РАЗЛИКИ**

|                                             | Во илјади денари<br>Година што завршува на 31<br>декември |               |
|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------|
|                                             | 2016                                                      | 2015          |
| Нето реализирани приходи од курсни разлики  | 143.167                                                   | 94.749        |
| Нето нереализирани загуби од курсни разлики | (28.268)                                                  | (23.079)      |
|                                             | <u>114.899</u>                                            | <u>71.670</u> |

**10. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО**

|                                                                                                   | Во илјади денари<br>Година што завршува на 31<br>декември |                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------|
|                                                                                                   | 2016                                                      | 2015           |
| Предвременно повлекувања депозити и работа со нерезиденти                                         | 29.063                                                    | 39.614         |
| Наплата на побарувања со добиени судски спорови                                                   | 13.810                                                    | 18.018         |
| Добивка од продажба на недвижности и опрема и средства преземени по основ на неплатени побарувања | 10.186                                                    | 34.364         |
| Дивиденда од средства расположливи за продажба                                                    | 5.022                                                     | 4.500          |
| Приходи од кирии                                                                                  | 3.192                                                     | 4.079          |
| Приходи од посредувања со осигурување на имот                                                     | 1.657                                                     | 1.925          |
| Приходи од наплатена штета од осигурителни компании                                               | 712                                                       | 695            |
| Останато                                                                                          | 14.629                                                    | 15.161         |
|                                                                                                   | <u>78.271</u>                                             | <u>118.356</u> |



11. НЕТО ЗАГУБА ПОРАДИ ОШТЕТУВАЊЕ

|                                                             | Во илјади денари<br>Година што завршува на 31<br>декември |               |
|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------|
|                                                             | 2016                                                      | 2015          |
| Исправка на вредноста на финансиски средства на нето основа | 90.338                                                    | 85.498        |
| Загуба поради оштетувања на нефинансиски средства           | (48.486)                                                  | (55.437)      |
|                                                             | <u>41.852</u>                                             | <u>30.061</u> |

Загуби поради оштетување на финансиски средства на нето основа

|                                                           | Година што завршува на 31<br>декември 2016 |                    |                 | Година што завршува на 31<br>декември 2015 |                    |                 |
|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------------|--------------------|-----------------|--------------------------------------------|--------------------|-----------------|
|                                                           | Трошок                                     | Ослободување       | Нето            | Трошок                                     | Ослободување       | Нето            |
| Кредити на и побарувања од банки (Белешка 19)             | 916                                        | (654)              | 262             | 2.197                                      | (844)              | 1.353           |
| Кредити на и побарувања од други комитенти (Белешка 20)   | 1.014.243                                  | (1.024.117)        | (9.874)         | 926.689                                    | (1.008.109)        | (81.420)        |
| Останати средства (Белешка 21)                            | 7.081                                      | (440)              | 6.641           | 8.504                                      | (12.859)           | (4.355)         |
| Финансиски средства расположливи за продажба (Белешка 18) | -                                          | -                  | -               | 11                                         | -                  | 11              |
| Вонбилансни ставки (Белешка 29)                           | 9.866                                      | (97.233)           | (87.367)        | 7.824                                      | (8.911)            | (1.087)         |
|                                                           | <u>1.032.106</u>                           | <u>(1.122.444)</u> | <u>(90.338)</u> | <u>945.225</u>                             | <u>(1.030.723)</u> | <u>(85.498)</u> |

Пресметаните приходи од камати на оштетените финансиските средства заклучно со 31 декември 2016 година изнесуваат нула (2015: нула денари).

Загуба поради оштетувања на нефинансиски средства

|                                                                        | Во илјади денари<br>Година што завршува на 31<br>декември |               |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------|
|                                                                        | 2016                                                      | 2015          |
| Недвижности дадени под закуп (Белешка 22)                              | -                                                         | 4.839         |
| Превземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (Белешка 21а) | 48.486                                                    | 50.598        |
|                                                                        | <u>48.486</u>                                             | <u>55.437</u> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**12. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ**

|                                                        | Во илјади денари                   |                |
|--------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|
|                                                        | Година што завршува на 31 декември |                |
|                                                        | 2016                               | 2015           |
| Плати                                                  | 456.466                            | 461.677        |
| Придонеси за социјални и здравствено осигурување       | 217.917                            | 215.933        |
| Други трошоци за вработените                           | 119.942                            | 119.451        |
| Користи при пензионирање, на нето основа               | 3.199                              | 490            |
|                                                        | <u>797.524</u>                     | <u>797.551</u> |
| Просечен број вработени за периодот                    | 1.047                              | 1.050          |
| Број на постојано вработени лица на крајот на годината | 1.052                              | 1.038          |

**13. АМОРТИЗАЦИЈА**

|                                              | Во илјади денари                   |                |
|----------------------------------------------|------------------------------------|----------------|
|                                              | Година што завршува на 31 декември |                |
|                                              | 2016                               | 2015           |
| Амортизација на недвижности и опрема         | 83.922                             | 71.879         |
| Амортизација на нематеријални средства       | 39.800                             | 35.516         |
| Амортизација на недвижности дадени под закуп | 2.578                              | 2.778          |
|                                              | <u>126.300</u>                     | <u>110.173</u> |

**14. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО**

|                                                  | Во илјади денари                   |                |
|--------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|
|                                                  | Година што завршува на 31 декември |                |
|                                                  | 2016                               | 2015           |
| Материјали и услуги                              | 529.182                            | 518.318        |
| Премија за осигурување на депозитите             | 263.497                            | 261.611        |
| Административни и трошоци за маркетинг           | 127.150                            | 106.258        |
| Кирии                                            | 57.430                             | 58.339         |
| Премии за осигурување на имотот и на вработените | 11.137                             | 12.172         |
| Трошоци за судски спорови                        | 2.339                              | 6.486          |
| Трошоци за службени патувања                     | 6.313                              | 6.927          |
| Останати даноци и придонеси                      | 1.422                              | 2.402          |
| Останати трошоци                                 | 16.349                             | 22.651         |
|                                                  | <u>1.014.819</u>                   | <u>995.164</u> |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**15. РАСХОДИ ЗА ДАНОК НА ДОБИВКА**

Главните компоненти на данокот на добивка во извештајот за сеопфатна добивка се следните:

|                                    | Во илјади денари<br>Година што завршува на 31<br>декември |                |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------|
|                                    | 2016                                                      | 2015           |
| Расход за тековен данок на добивка | 263.930                                                   | 225.239        |
|                                    | <u>263.930</u>                                            | <u>225.239</u> |

Вкупниот трошок за годината може да се усогласи со сметководствената добивка на следниот начин:

|                                                           | Во илјади денари<br>Година што завршува на 31<br>декември |                |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------|
|                                                           | 2016                                                      | 2015           |
| Добивка пред оданочување                                  | 2,767.519                                                 | 2.468.828      |
| Данок на добивка согласно законската даночна стапка од 10 | 276.752                                                   | 246.883        |
| Данок на расходи непризнаени за даночни цели              | 14.060                                                    | 11.495         |
| Ефекти на приходи кои не се предмет на оданочување        | (26.882)                                                  | (33.139)       |
| По ефективна стапка од 9.54% (2015: 9,12%)                | <u>263.930</u>                                            | <u>225.239</u> |

Како резултат на антикризните мерки, Законот за данок на добивка кој беше во сила од 2009 до 2013 предвидуваше дека добивката за претходно споменатите години не е предмет на оданочување и стапката од 10% се применува единствено за трошоците кои не се одбиваат за целите на оданочување. Акумулираната нераспределена добивка за годините од 2009 до 2013 ќе биде предмет на оданочување во моментот на распределбата.

Законот за данок на добивка беше изменет во 2014 година, каде конечниот данок на добивка се пресметува според стапка од 10% за добивката која е предмет на известување во Извештајот за сеопфатна добивка, прилагодена за одредени ставки според одредбите на локалното даночно законодавство.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**16. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ**

|                                                                          | <b>Во илјади денари</b>     |                             |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
|                                                                          | <b>31 декември<br/>2016</b> | <b>31 декември<br/>2015</b> |
| Парични средства во благајна                                             | 1.249.952                   | 1.385.231                   |
| Сметки и депозити во НБРМ, освен задолжителна резерва во странска валута | 4.688.961                   | 4.390.484                   |
| Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки                | 1.644.862                   | 1.838.307                   |
| Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки                 | 609                         | 2.018                       |
| Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар        | 4.803.007                   | 5.216.358                   |
| Орочени депозити со период на достасување до три месеци                  | 2.241.516                   | 1.203.711                   |
| Останати краткорочни високоликвидни средства                             | 350                         | 338                         |
| Вклучено во Извештајот за паричниот тек                                  | 14.629.257                  | 14.036.447                  |
| Задолжителна резерва во странска валута                                  | 2.897.551                   | 2.818.887                   |
| Ограничени депозити                                                      | 42.660                      | 42.327                      |
|                                                                          | <u>17.569.468</u>           | <u>16.897.661</u>           |

Сметките и депозитите во НБРМ, освен задолжителна резерва во странска валута во износ од 4.688.961 илјади денари (2015: 4.390.484 илјади денари) претставуваат задолжителна резерва во денари. Не се пресметува камата на оваа резерва.

Благајничките записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар во износ од 4.803.007 илјади денари (2015: 5.216.358 илјади денари) претставуваат записи издадени од Централната банка со период на доспевање од 35 дена. Каматната стапка изнесува 3,75% р.а. (2015: 3,25% р.а.).

Задолжителната резерва во странска валута е некаматоносна (2015: 0,1% р.а.) задолжителен депозит во НБРМ во износ од 2.897.551 илјади денари (2015: 2.818.887 илјади денари) пресметани како просечен износ на депозити во странска валута за време на последниот календарски месец.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**
**17. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ БИЛАНСОТ НА УСПЕХ**

|                                                   | Во илјади денари    |                     |
|---------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                   | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| Сопственички хартии од вредност издадени од банки | 2.251               | 329.981             |
|                                                   | <u>2.251</u>        | <u>329.981</u>      |

Банката тргува со хартии од вредност за тргување со цел генерирање добивка од краткорочните флукутации на берзанската цена на овие средства. Банката нема значајно влијание врз банките во кои има сопственички хартии од вредност со оглед на незначајниот процент на сопственост во основниот капитал на овие банки.

Во текот на 2016 година, банката ги продаде сопственичките хартии од вредност во „Виса Инк“ (Visa Inc) /САД во износ од 327.603 илјади денари.

**18. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА**

|                                                        | Во илјади денари    |                     |
|--------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                        | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| Должнички хартии од вредност издадени од Владата       | 8.274.731           | 10.411.402          |
| Сопственички хартии од вредност издадени од банки      | 3.476               | 3.476               |
| Сопственички хартии од вредност издадени од други лица | <u>377.538</u>      | <u>391.658</u>      |
|                                                        | 8.655.745           | 10.806.536          |
| Исправка на вредност                                   | <u>(304.090)</u>    | <u>(317.896)</u>    |
|                                                        | <u>8.351.655</u>    | <u>10.488.640</u>   |

Движење на исправката на вредност:

|                                                             | Во илјади денари    |                     |
|-------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                             | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| Состојба на почеток на годината                             | 317.896             | 312.106             |
| Дополнителна исправка на вредноста за годината (Белешка 11) | -                   | 11                  |
| Ефекти од курсни разлики                                    | <u>(13.806)</u>     | <u>5.779</u>        |
|                                                             | <u>304.090</u>      | <u>317.896</u>      |

Должничките хартии од вредност издадени од Владата во износ од 8.274.731 илјади денари го вклучуваат износот од 6.908.609 илјади денари (2015: 6.493.345 илјади денари) кој се однесува на записите издадени од Министерството за финансии на Република Македонија со кои може да се тргува на секундарниот пазар со достасување од шест месеци до една година и фиксна каматна стапка од 2,20% на годишно ниво до 2,60% на годишно ниво (2015: од 1,70% на годишно ниво до 2,50% на годишно ниво), како и износот од 1.366.122 илјади денари (2015: 3.918.057 илјади денари) кој се однесува на континуираните купонски државни обврзници издадени од Република Македонија со достасаност од февруари 2015 до октомври 2018 година и фиксна каматна стапка од 2,20% на годишно ниво до 2,80% на годишно ниво (2015: од 2% на годишно ниво до 3,20% на годишно ниво) кои се отплаќаат со годишни купони.

19. КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД БАНКИ

|                                                 | 31 декември 2016 |                | Во илјади денари<br>31 декември 2015 |                |
|-------------------------------------------------|------------------|----------------|--------------------------------------|----------------|
|                                                 | Краткорочни      | Долгорочни     | Краткорочни                          | Долгорочни     |
| Кредити на домашни банки                        | -                | -              | 206                                  | -              |
| Кредити на странски банки                       | 33.210           | -              | 32.774                               | -              |
| Останати побарувања од други банки              | -                | 168.522        | -                                    | 162.884        |
| Побарувања врз основа на камати                 | 517              | -              | 217                                  | -              |
|                                                 | <u>33.727</u>    | <u>168.522</u> | <u>33.197</u>                        | <u>162.884</u> |
| Намалено за: Исправка на вредност за оштетување | (23.934)         | -              | (23.879)                             | -              |
|                                                 | <u>9.793</u>     | <u>168.522</u> | <u>9.318</u>                         | <u>162.884</u> |
|                                                 | <u>178.315</u>   |                | <u>172.202</u>                       |                |

Движење на исправката на вредност:

|                                                      | Во илјади денари<br>31 декември 2016 |                  | 31 декември 2015 |                  |
|------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
|                                                      | 31 декември 2016                     | 31 декември 2015 | 31 декември 2016 | 31 декември 2015 |
| Состојба на почеток на годината                      | 23.879                               | 22.526           |                  |                  |
| Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)       | 916                                  | 2.197            |                  |                  |
| Ослободување на исправката на вредноста (Белешка 11) | (654)                                | (844)            |                  |                  |
| Отпис                                                | (207)                                | -                |                  |                  |
| Состојба на крајот на годината                       | <u>23.934</u>                        | <u>23.879</u>    |                  |                  |

Дел од кредитите на странски банки во износ од 21.284 илјади денари (2015: 20.913 илјади денари) се ограничени и претставуваат средства во банки во Република Србија, за кои е отворена стечајна постапка во јануари 2002 година (Белешка 25).

Во останатите побарувања од странски банки се вклучени ограничени сметки во износ од 168.522 илјади денари (2015: 162.884 илјади денари) кои претставуваат депозити во Barclays' Bank и HSBC, Лондон, Велика Британија, како обезбедување за трансакции со VISA и MASTER платежните картички. Овие средства не се на располагање во секојдневното работење на Банката.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**20. КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ**

**а) Анализа на кредитите според вид на комитент**

|                          | 31 декември 2016   |                   | Во илјади денари<br>31 декември 2015 |                   |
|--------------------------|--------------------|-------------------|--------------------------------------|-------------------|
|                          | Краткорочни        | Долгорочни        | Краткорочни                          | Долгорочни        |
| Нефинансиски друштва     |                    |                   |                                      |                   |
| побарувања по главница   | 13.980.944         | 10.817.658        | 14.377.781                           | 10.744.037        |
| побарувања по камати     | 77.542             | -                 | 93.822                               | -                 |
| Држава                   |                    |                   |                                      |                   |
| побарувања по главница   | 1.456              | 323               | 1.488                                | 522               |
| побарувања по камати     | 1                  | -                 | 2                                    | -                 |
| Непрофитни организации   |                    |                   |                                      |                   |
| побарувања по главница   | 12                 | 1.435             | 9                                    | 1.869             |
| побарувања по камати     | 4                  | -                 | 8                                    | -                 |
| Население                |                    |                   |                                      |                   |
| побарувања по главница   |                    |                   |                                      |                   |
| станбени кредити         | 318.946            | 8.977.505         | 299.034                              | 8.600.750         |
| потрошувачки кредит      | 1.664.818          | 19.818.448        | 1.113.266                            | 16.727.116        |
| автомобилски кредити     | 57.079             | 62.841            | 58.693                               | 124.653           |
| кредитни картички        | 494.146            | 6.910.522         | 876.388                              | 7.143.158         |
| други кредити            | 173.429            | 1.721.884         | 172.241                              | 1.630.438         |
| побарувања по камати     | 118.189            | -                 | 107.839                              | -                 |
| Нерезиденти, освен банки |                    |                   |                                      |                   |
| побарувања по главница   | 841                | 978               | 602                                  | 304               |
| побарувања по камати     | -                  | -                 | 120                                  | -                 |
| Тековна достасаност      | 10.311.506         | (10.311.506)      | 5.569.508                            | (5.569.508)       |
|                          | <u>27.198.913</u>  | <u>38.000.088</u> | <u>22.670.801</u>                    | <u>39.403.339</u> |
| Вкупно бруто кредити     | 65.199.001         |                   | 62.074.140                           |                   |
| Исправка на вредност     | <u>(5.151.669)</u> |                   | <u>(5.086.076)</u>                   |                   |
|                          | <u>60.047.332</u>  |                   | <u>56.988.064</u>                    |                   |

Прикажаната исправка на вредност претставува вкупна резервација и се однесува на краткорочни и долгорочни кредити на и побарувања од други комитенти.

Движење на исправката на вредноста:

|                                                      | Во илјади денари    |                     |
|------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                      | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| Состојба на почеток на годината                      | 5.086.076           | 5.081.549           |
| Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)       | 1.014.243           | 926.689             |
| Ослободување на исправката на вредноста (Белешка 11) | (1.024.117)         | (1.008.109)         |
| Наплата                                              | 299.224             | 285.330             |
| Отпис                                                | <u>(223.757)</u>    | <u>(199.383)</u>    |
| Состојба на крајот на годината                       | <u>5.151.669</u>    | <u>5.086.076</u>    |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**
**20. КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ (продолжува)**
**б) Анализа на кредити по сектори**

|                                                                               | Во илјади денари    |                     |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                                               | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| Земјоделство и шумарство                                                      | 732.386             | 659.290             |
| Рударство и вадење на камен                                                   | 254.646             | 124.206             |
| Преработувачка индустрија                                                     | 7.379.446           | 8.100.826           |
| Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација                 | 1.842.674           | 2.228.050           |
| Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување                  | 30.683              | 35.584              |
| Градежништво                                                                  | 1.541.778           | 1.522.055           |
| Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли | 6.973.608           | 6.372.076           |
| Транспорт и складирање                                                        | 914.860             | 1.085.440           |
| Објекти за сместување и сервисни дејности со храна                            | 638.651             | 536.508             |
| Информации и комуникации                                                      | 184.356             | 222.284             |
| Финансиски дејности и дејности на осигурување                                 | 5.640               | 6.256               |
| Дејности во врска со недвижен имот                                            | 594.700             | 445.270             |
| Стручни, научни и технички дејности                                           | 260.757             | 390.351             |
| Административни и поврзани услужни дејности                                   | 104.495             | -                   |
| Образование                                                                   | 44.272              | 63.434              |
| Дејности на здравствена и социјална заштита                                   | 49.590              | 31.000              |
| Уметност, забава и рекреација                                                 | 51.957              | 60.551              |
| Други услужни дејности                                                        | 15.080              | 13.329              |
| Физички лица                                                                  | 38.427.753          | 35.091.554          |
|                                                                               | <u>60.047.332</u>   | <u>56.988.064</u>   |

**в) Анализа на кредитите според видот на обезбедувањето**

|                                                                         | Во илјади денари    |                     |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                                         | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| Парични средства и парични еквиваленти или ограничени сметки во Банката | 1.312.896           | 1.235.086           |
| Државни гаранции                                                        | 1.257.570           | 1.427.877           |
| Банкарски гаранции                                                      | 15.585              | 23.405              |
| Корпоративни гаранции                                                   | 547.337             | 799.862             |
| Недвижен имот                                                           | 26.050.067          | 25.561.362          |
| Опрема и друг подвижен имот                                             | 1.710.006           | 2.098.979           |
| Останати видови обезбедување                                            | 1.593.439           | 1.216.239           |
| Необезбедени                                                            | 27.560.432          | 24.625.254          |
|                                                                         | <u>60.047.332</u>   | <u>56.988.064</u>   |

**г) Ризици и неизвесности**

Раководството на Банката евидентираше резервации за загуби поради оштетување за сите познати и предвидливи ризици на датумот на финансиските извештаи. Портфолиото на Банката содржи одреден број на должници чија можност за отплата на долговите беше под влијание на економските случувања во Република Македонија. Портфолиото, исто така, содржи одреден број на должници кои се вклучени во процесот на реструктурирање и за кои се очекува да резултираат во делумна или целосна наплата на побарувањата на Банката. Побарувањата од овие должници беа класифицирани врз основа на последните расположливи информации и очекувања за ефектите од процесот на реструктурирање.



**20. КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ (продолжува)****г) Ризици и неизвесности (продолжува)**

Банката продолжува да ги обезбедува побарувањата првенствено со недвижен имот, индустриско земјиште, градежни објекти и опрема за корпоративните кредити, а во случај на кредити на физички лица обезбедувањето на кредитите е во зависност од видот на производот. Во зависност од класификацијата на кредитите, раководството вложува максимални напори за навремена реализација на обезбедувањето. Во случај истото да се покаже како неуспешно, во иднина ќе биде неопходно да биде извршена дополнителна резервација за загуби поради оштетување.

Работењето на Банката може да биде под влијание на финансиските трендови во случај да дојде до влошување на вкупното глобално и локално економско опкружување. Во текот на 2016 и 2015 година, кога глобалната финансиска криза почна позасилено да се чувствува во домашната економија, Банката не се соочи со било какви проблеми на ликвидност, со оглед дека претходно презеде мерки на зајакнување на нејзината капитална основа преку задржување на добивката.

Потенцијално влијание од финансиската криза би можело да се очекува во намалување на домашните штедни влогови. Раководството на Банката реагира соодветно на било какви промени на пазарот и економијата во целина. Некои од преземените мерки се: ограничување на долгорочното кредитирање споредено со краткорочното кредитирање, развивање на кредитни производи со повисоки каматни маргини, зајакнување на процесот на мониторинг на големите комитенти и сектори спрема кои Банката е најмногу изложена, обезбедување на соодветна рамнотежа помеѓу активните и пасивните каматни стапки, преоценување на односите со соодветните банки и други учесници на локалниот финансиски пазар, каде што е возможно зголемување на лимитите на обезбедување. Сето горенаведено е фокусирано со цел да ја заштити и развие тековната и идната база на комитенти кредитокорисници/депоненти во правец на остварување на целите на Банката за 2016 година и понатаму.

Тековно, влијанието на финансиската криза има ограничено влијание на работењето на Банката; меѓутоа, идниот неповолен развој во извесни индустриски гранки може да има влијание на способноста на комитентите за отплата на нивните долгови, кое пак може да има последователно влијание на нивото на исправката на вредноста на кредитите. Врз основа на горенаведеното, било каква дополнителна исправка, доколку постои, не може да се утврди во овој момент со разумна точност.

21. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА

а) Нетековни средства кои се чуваат за продажба

|                                                                | Во илјади денари    |                     |
|----------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                                | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| <b>Средства преземени врз основа на ненаплатени побарувања</b> |                     |                     |
| Земјиште                                                       | 13.015              | 4.091               |
| Градежни објекти                                               | 787.747             | 735.925             |
| Останато                                                       | 4.701               | 4.678               |
|                                                                | <u>805.463</u>      | <u>744.694</u>      |
| Намалено за: Исправка на вредност за оштетување (Белешка 11)   | (424.976)           | (376.490)           |
|                                                                | <u>380.487</u>      | <u>368.204</u>      |

б) Останати побарувања и однапред платени трошоци

|                                                             | Во илјади денари    |                     |
|-------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                             | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| Побарувања од купувачите                                    | 17.210              | 44.967              |
| Однапред платени трошоци                                    | 19.893              | 5.184               |
| Побарувања за провизии и надоместоци                        | 5.572               | 10.299              |
| Аванси на добарувачи                                        | 3.206               | 610                 |
| Аванси за недвижности и опрема                              | 3                   | 136                 |
| Краткорочни порамнувања на операции со кредитни картички    | 1.326               | 2.732               |
| Побарувања по плаќања со странски ВИЗА картички на АТМ      | 33.208              | 38.466              |
| Побарувања по плаќања со странски ВИЗА картички во трговија | 19.262              | 13.024              |
| Залиха на материјали, пластични картички и нумизматика      | 39.619              | 23.331              |
| Порамнувања по трансакции со ВИЗА картички                  | -                   | 5.903               |
| Благајнички кусок                                           | 9.652               | 6.292               |
| Останати побарувања                                         | <u>14.761</u>       | <u>15.492</u>       |
|                                                             | <u>163.712</u>      | <u>166.436</u>      |
| Намалена за: Исправка на вредноста                          | (45.348)            | (38.622)            |
|                                                             | <u>118.364</u>      | <u>127.814</u>      |

Движење на исправката на вредноста во останати побарувања и однапред платени трошоци:

|                                                      | Во илјади денари    |                     |
|------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                      | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| Состојба на почеток на годината                      | 38.622              | 43.006              |
| Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)       | 7.081               | 8.504               |
| Ослободување на исправката на вредноста (Белешка 11) | (440)               | (12.859)            |
| Отпис                                                | <u>85</u>           | <u>(29)</u>         |
| Состојба на крајот на годината                       | <u>45.348</u>       | <u>38.622</u>       |

22. НЕДВИЖНОСТИ ДАДЕНИ ПОД ЗАКУП

|                                                                   | <u>Во илјади<br/>денари</u> |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| <b>Набавна вредност</b>                                           |                             |
| Состојба на 1 јануари 2015                                        | 190.321                     |
| Пренос на средства преземени врз основа на ненаплатени побарувања | 46                          |
| Состојба на 31 декември 2015                                      | <u>190.367</u>              |
| Состојба на 1 јануари 2016                                        | 190.367                     |
| Пренос на средства преземени врз основа на ненаплатени побарувања | 14                          |
| Отуѓување и расходување                                           | (6.071)                     |
| Состојба на 31 декември 2016                                      | <u>184.310</u>              |
| <b>Акумулирана амортизација</b>                                   |                             |
| Состојба на 1 јануари 2015                                        | 11.110                      |
| Амортизација за годината                                          | 2.778                       |
| Останати преноси                                                  | (1)                         |
| Состојба на 31 декември 2015                                      | <u>13.887</u>               |
| Состојба на 1 јануари 2016                                        | 13.887                      |
| Амортизација за годината                                          | 2.578                       |
| Отуѓување и расходување                                           | (3.327)                     |
| Состојба на 31 декември 2016                                      | <u>13.138</u>               |
| <b>Оштетување (исправка на вредноста)</b>                         |                             |
| Состојба на 1 јануари 2015                                        | 95.732                      |
| Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)                    | 4.839                       |
| Состојба на 31 декември 2015                                      | <u>100.571</u>              |
| Состојба на 1 јануари 2016                                        | 100.571                     |
| Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)                    | -                           |
| Состојба на 31 декември 2016                                      | <u>100.571</u>              |
| <b>Сметководствена вредност</b>                                   |                             |
| Состојба на 31 декември 2015                                      | <u>75.909</u>               |
| Состојба на 31 декември 2016                                      | <u>70.601</u>               |

Со состојба на 31 декември 2016 година, објективната вредност на недвижноста под закуп одговара на сметководствената вредност презентирана во овие финансиски извештаи.

23. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

|                                 | Во илјади денари |                                                      |                                 |         |
|---------------------------------|------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------|---------|
|                                 | Софтвер          | Вложувања во нематеријални средства земени под закуп | Останати нематеријални средства | Вкупно  |
| <b>Набавна вредност</b>         |                  |                                                      |                                 |         |
| Состојба на 1 јануари 2015      | 634.318          | 128.643                                              | 1.828                           | 764.789 |
| Зголемувања                     | 24.529           | 21.498                                               | 2.902                           | 48,929  |
| Отуѓување и расходување         | -                | (4.711)                                              | -                               | (4.711) |
| Пренос (Белешка 24)             | 9                | 7.540                                                | (9)                             | 7.540   |
| Состојба на 31 декември 2015    | 658.856          | 152.970                                              | 4.721                           | 816.547 |
| Состојба на 1 јануари 2016      | 658.856          | 152.970                                              | 4.721                           | 816.547 |
| Зголемувања                     | 49.567           | 12.961                                               | -                               | 62.528  |
| Пренос (Белешка 24)             | 2.902            | 308                                                  | (2.902)                         | 308     |
| Состојба на 31 декември 2016    | 711.325          | 166.239                                              | 1.819                           | 879.383 |
| <b>Акумулирана амортизација</b> |                  |                                                      |                                 |         |
| Состојба на 1 јануари 2015      | 549.323          | 118.141                                              | -                               | 667.464 |
| Амортизација за годината        | 27.545           | 7.971                                                | -                               | 35.516  |
| Отуѓување и расходување         | -                | (4.330)                                              | -                               | (4.330) |
| Состојба на 31 декември 2015    | 576.868          | 121.782                                              | -                               | 698.650 |
| Состојба на 1 јануари 2016      | 576.868          | 121.782                                              | -                               | 698.650 |
| Амортизација за годината        | 30.646           | 9.154                                                | -                               | 39.800  |
| Состојба на 31 декември 2016    | 607.514          | 130.936                                              | -                               | 738.450 |
| <b>Сметководствена вредност</b> |                  |                                                      |                                 |         |
| Состојба на 31 декември 2015    | 81.988           | 31.188                                               | 4.721                           | 117.897 |
| Состојба на 31 декември 2016    | 103.811          | 35.303                                               | 1.819                           | 140.933 |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**24. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА**

|                                 | Во илјади денари    |                   |                                          |           |
|---------------------------------|---------------------|-------------------|------------------------------------------|-----------|
|                                 | Градежни<br>објекти | Мебел и<br>опрема | Недвижности<br>и опрема во<br>подготовка | Вкупно    |
| <b>Набавна вредност</b>         |                     |                   |                                          |           |
| Состојба на 1 јануари 2015      | 1.158.534           | 1.240.738         | 11.281                                   | 2.410.553 |
| Зголемувања                     | 31.167              | 62.063            | 2.293                                    | 95.523    |
| Пренос (Белешка 23)             | 3.414               | 113               | (11.067)                                 | (7.540)   |
| Отуѓување и расходување         | -                   | (41.493)          | -                                        | (41.493)  |
| Состојба на 31 декември 2015    | 1.193.115           | 1.261.421         | 2.507                                    | 2.457.043 |
| Состојба на 1 јануари 2016      | 1.193.115           | 1.261.421         | 2.507                                    | 2.457.043 |
| Зголемувања                     | 25.296              | 88.157            | 8.713                                    | 122.166   |
| Пренос (Белешка 23)             | 369                 | -                 | (677)                                    | (308)     |
| Отуѓување и расходување         | (775)               | (102)             | -                                        | (877)     |
| Состојба на 31 декември 2016    | 1.218.005           | 1.349.476         | 10.543                                   | 2.578.024 |
| <b>Акумулирана амортизација</b> |                     |                   |                                          |           |
| Состојба на 1 јануари 2015      | 474.212             | 1.101.887         | -                                        | 1.576.099 |
| Амортизација за годината        | 28.862              | 43.017            | -                                        | 71.879    |
| Отуѓување и расходување         | -                   | (41.432)          | -                                        | (41.432)  |
| Состојба на 31 декември 2015    | 503.074             | 1.103.472         | -                                        | 1.606.546 |
| Состојба на 1 јануари 2016      | 503.074             | 1.103.472         | -                                        | 1.606.546 |
| Амортизација за годината        | 29.765              | 54.157            | -                                        | 83.922    |
| Отуѓување и расходување         | (480)               | (102)             | -                                        | (582)     |
| Состојба на 31 декември 2016    | 532.359             | 1.157.527         | -                                        | 1.689.886 |
| <b>Сметководствена вредност</b> |                     |                   |                                          |           |
| Состојба на 31 декември 2015    | 690.041             | 157.949           | 2,507                                    | 850.497   |
| Состојба на 31 декември 2016    | 685.646             | 191.949           | 10,543                                   | 888.138   |

Градежните објекти на Банката на 31 декември 2016 година вклучуваат имот со нето сметководствена вредност од 8.356 илјади (2015: 28.699 илјади денари) за кои Банката не поседува соодветни документи за сопственост што се должи на некомплетна катастарска евиденција.

Со состојба на 31 декември 2016 и 2015 година врз недвижниот имот и опремата на Банката не е воспоставен никаков залог или хипотека

25. ДЕПОЗИТИ НА БАНКИ

|                                                     | 31 декември 2016  |                    | Во илјади денари<br>31 декември 2015 |                    |
|-----------------------------------------------------|-------------------|--------------------|--------------------------------------|--------------------|
|                                                     | До една<br>година | Над една<br>година | До една<br>година                    | Над една<br>година |
| <b>Тековни сметки</b>                               |                   |                    |                                      |                    |
| во домашни банки                                    | 88.506            | -                  | 4.407                                | -                  |
| во странски банки                                   | 1.632.962         | -                  | 7.492                                | -                  |
|                                                     | <u>1.721.468</u>  | <u>-</u>           | <u>11.899</u>                        | <u>-</u>           |
| <b>Орочени депозити</b>                             |                   |                    |                                      |                    |
| домашни банки                                       | -                 | -                  | 585.150                              | -                  |
| странски банки                                      | -                 | -                  | 112.749                              | -                  |
|                                                     | <u>-</u>          | <u>-</u>           | <u>697.899</u>                       | <u>-</u>           |
| <b>Ограничени депозити</b>                          |                   |                    |                                      |                    |
| домашни банки                                       | -                 | -                  | -                                    | -                  |
| странски банки                                      | 21.284            | -                  | 20.913                               | -                  |
|                                                     | <u>21.284</u>     | <u>-</u>           | <u>20.913</u>                        | <u>-</u>           |
| <b>Обврски врз основа на<br/>камати за депозити</b> |                   |                    |                                      |                    |
| домашни банки                                       | -                 | -                  | 1.221                                | -                  |
| странски банки                                      | -                 | -                  | 17                                   | -                  |
|                                                     | <u>-</u>          | <u>-</u>           | <u>1.238</u>                         | <u>-</u>           |
| <b>Вкупно депозити на банки</b>                     | <u>1.742.752</u>  |                    | <u>731.949</u>                       |                    |

Ограничените депозити во странски банки во износ од 21.284 илјади денари (2015: 20.913 илјади денари) претставуваат депозити на банки од Република Србија за кои е отворена стечајна постапка во јануари 2002 година (Белешка 19).

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**26. ДЕПОЗИТИ НА ДРУГИ КОМИТЕНТИ**

|                                          | <b>31 декември 2016</b>  |                        | <b>Во илјади денари</b><br><b>31 декември 2015</b> |                        |
|------------------------------------------|--------------------------|------------------------|----------------------------------------------------|------------------------|
|                                          | <b>До една година</b>    | <b>Над една година</b> | <b>До една година</b>                              | <b>Над една година</b> |
| Нефинансиски друштва                     |                          |                        |                                                    |                        |
| Тековни сметки                           | 8.823.207                | -                      | 8.249.414                                          | -                      |
| Депозити по видување                     | 79.455                   | -                      | 29.474                                             | -                      |
| Орочени депозити                         | 1.678.629                | 957.835                | 1.758.768                                          | 788.145                |
| Ограничени депозити                      | 199.217                  | 492.975                | 330.205                                            | 488.441                |
| Останати депозити                        | 2.123                    | -                      | 40.350                                             | -                      |
| Обврски врз основа на камати за депозити | 18.403                   | -                      | 18.031                                             | -                      |
|                                          | <u>10.801.034</u>        | <u>1.450.810</u>       | <u>10.426.242</u>                                  | <u>1.276.586</u>       |
| Држава                                   |                          |                        |                                                    |                        |
| Тековни сметки                           | 48.953                   | -                      | 33.273                                             | -                      |
| Орочени депозити                         | -                        | -                      | -                                                  | -                      |
| Ограничени депозити                      | 72                       | -                      | 345                                                | 116                    |
| Обврски врз основа на камати за депозити | -                        | -                      | 1                                                  | -                      |
|                                          | <u>49.025</u>            | <u>-</u>               | <u>33.619</u>                                      | <u>116</u>             |
| Непрофитни организации                   |                          |                        |                                                    |                        |
| Тековни сметки                           | 475.528                  | -                      | 440.354                                            | -                      |
| Депозити по видување                     | 0                        | -                      | -                                                  | -                      |
| Орочени депозити                         | 185.124                  | 22.655                 | 159.092                                            | 49.992                 |
| Ограничени депозити                      | 9.588                    | 409                    | 2.499                                              | 912                    |
| Обврски врз основа на камати за депозити | 1.012                    | -                      | 1.300                                              | -                      |
|                                          | <u>671.252</u>           | <u>23.064</u>          | <u>603.245</u>                                     | <u>50.904</u>          |
| Финансиски друштва, освен банки          |                          |                        |                                                    |                        |
| Тековни сметки                           | 57.605                   | -                      | 54.623                                             | -                      |
| Депозити по видување                     | -                        | -                      | -                                                  | -                      |
| Орочени депозити                         | 137.700                  | 1.548.304              | 413.483                                            | 1.343.110              |
| Ограничени депозити                      | 583                      | 34.506                 | 1                                                  | 35.067                 |
| Обврски врз основа на камати за депозити | 29.776                   | -                      | 33.089                                             | -                      |
|                                          | <u>225.664</u>           | <u>1.582.810</u>       | <u>501.196</u>                                     | <u>1.378.177</u>       |
| Население                                |                          |                        |                                                    |                        |
| Тековни сметки                           | 14.765.750               | -                      | 12.729.102                                         | -                      |
| Депозити по видување                     | 44.838                   | -                      | 17.610                                             | -                      |
| Орочени депозити                         | 20.573.279               | 14.828.398             | 21.987.410                                         | 14.892.660             |
| Ограничени депозити                      | 1.266.993                | 1.020.907              | 1.165.100                                          | 1.032.936              |
| Обврски врз основа на камати за депозити | 74.441                   | -                      | 118.220                                            | -                      |
|                                          | <u>36.725.301</u>        | <u>15.849.305</u>      | <u>36.017.442</u>                                  | <u>15.925.596</u>      |
| Нерезиденти, освен банки                 |                          |                        |                                                    |                        |
| Тековни сметки                           | 444.618                  | -                      | 347.525                                            | -                      |
| Депозити по видување                     | 47                       | -                      | 5                                                  | -                      |
| Орочени депозити                         | 205.694                  | 234.585                | 241.964                                            | 238.032                |
| Ограничени депозити                      | 28.138                   | 18                     | 56.767                                             | 18                     |
| Обврски врз основа на камати за депозити | 512                      | -                      | 6.304                                              | -                      |
|                                          | <u>679.009</u>           | <u>234.603</u>         | <u>652.565</u>                                     | <u>238.050</u>         |
| Тековна достасаност                      | <u>8.615.716</u>         | <u>(8.615.716)</u>     | <u>11.056.762</u>                                  | <u>(11.056.762)</u>    |
|                                          | <u>57.767.001</u>        | <u>10.524.876</u>      | <u>59.291.071</u>                                  | <u>7.812.667</u>       |
| <b>Вкупно депозити од комитенти</b>      | <u><u>68.291.877</u></u> |                        | <u><u>67.103.738</u></u>                           |                        |

27. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

|                                                                                                                                                                                          | 31 декември 2016  |                    | Во илјади денари<br>31 декември 2015 |                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|--------------------------------------|--------------------|
|                                                                                                                                                                                          | До една<br>година | Над една<br>година | До една<br>година                    | Над една<br>година |
| <i>домашни извори:</i>                                                                                                                                                                   |                   |                    |                                      |                    |
| <b>Агенција за управување со средства</b>                                                                                                                                                |                   |                    |                                      |                    |
| - долгорочен кредит во износ од 149.398 илјади денари (2015: 149.398 илјади денари) достасува еднократно во јануари 2020 година. Соодветниот трошок за овој кредит изнесува 1,5% годишно | 203               | 149.398            | 194                                  | 149.398            |
| <b>Агенција за недоволно развиени подрачја</b>                                                                                                                                           |                   |                    |                                      |                    |
| - достасан во 2015 година, каматна стапка од 3,9% на годишно ниво (2015: 3,9% на годишно ниво).                                                                                          | 10.689            | -                  | 10.689                               | -                  |
| <b>Македонска банка за поддршка на развојот</b>                                                                                                                                          |                   |                    |                                      |                    |
| - достасува во 2023 година, каматна стапка од 1,0% на годишно ниво (2015: 1,0% на годишно ниво).                                                                                         | 848               | 396.589            | 1.237                                | 578.122            |
|                                                                                                                                                                                          | 11.740            | 545.987            | 12.120                               | 727.520            |
| <i>странски извори:</i>                                                                                                                                                                  |                   |                    |                                      |                    |
| <b>Други банки</b>                                                                                                                                                                       | -                 | -                  | -                                    | 5.957              |
|                                                                                                                                                                                          | -                 | -                  | -                                    | 5.957              |
| Тековна доспеаност долгорочни кредити                                                                                                                                                    | 143.893           | (143.893)          | 180.011                              | (180.011)          |
|                                                                                                                                                                                          | 155.633           | 402.094            | 192.131                              | 553.466            |
| <b>Вкупно обврски по кредити</b>                                                                                                                                                         | <u>557.727</u>    |                    | <u>745.597</u>                       |                    |



28. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

|                                                              | Во илјади денари    |                     |
|--------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                              | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| <b>Вкупно обврски по кредити</b>                             | 1.128.519           | 1.475.891           |
| Акумулирани расходи                                          | 162.629             | 188.622             |
| Приоритетни акции                                            | 90.978              | 90.978              |
| Обврски за данок на добивка                                  | 61.410              | 76.451              |
| Обврски кон добавувачите                                     | 12.974              | 56.899              |
| Одложени приходи                                             | 69.299              | 47.633              |
| Предвремени отплати по кредити и останати обврски            | 119.855             | 27.538              |
| Повеќе уплатени средства на кредитни картички                | 36.164              | 27.024              |
| Обврски кон трговци за недостасани рати по кредитни картички | 23.667              | 21.791              |
| Обврски за дивиденда на приоритетни акции                    | 3.583               | 3.799               |
| Оспорени трансакции со VISA картички                         | 2.989               | 1.908               |
| Обврски за провизии и надомести                              | 149                 | 75                  |
| Старателски сметки (Белешка 33б)                             | (4)                 | (7)                 |
|                                                              | <u>1.712.212</u>    | <u>2.018,602</u>    |

Банката има издадено 227.444 неотповикливи приоритетни акции со номинална вредност од 400 денари.

Приоритетните акции даваат право на првенство во исплата на дивиденда и немаат право на глас и учество во стечајната, односно ликвидационата маса на Банката во случај на покренување на стечајна, односно ликвидациона постапка

Заклучно со 31 декември 2016 година, банката издвои износ од 2.502 илјади денари како дивиденда за сопствениците на овие акции за 2016 година (2015: 2.729 илјади денари).

29. РЕЗЕРВАЦИИ

|                              | Во илјади денари      |                   |                           |          |
|------------------------------|-----------------------|-------------------|---------------------------|----------|
|                              | Вонбилансни<br>ставки | Судски<br>спорови | Користи за<br>вработените | Вкупно   |
| Состојба на 1 јануари 2015   | 118.247               | 47.584            | 31.262                    | 197.093  |
| Дополнителни резервации      | 7.824                 | 6.641             | 2.032                     | 16.497   |
| Искористени резервации       | -                     | (29.310)          | (2.765)                   | (32.075) |
| Ослободувања на резервации   | (8.911)               | (199)             | -                         | (9.110)  |
| Состојба на 31 декември 2015 | 117.160               | 24.716            | 30.529                    | 172.405  |

|                              | Во илјади денари      |                   |                           |           |
|------------------------------|-----------------------|-------------------|---------------------------|-----------|
|                              | Вонбилансни<br>ставки | Судски<br>спорови | Користи за<br>вработените | Вкупно    |
| Состојба на 1 јануари 2016   | 117.160               | 24.716            | 30.529                    | 172.405   |
| Дополнителни резервации      | 9.866                 | 2.206             | 3.298                     | 15.370    |
| Искористени резервации       | -                     | (14.340)          | -                         | (14.340)  |
| Ослободувања на резервации   | (97.233)              | (3.022)           | (1.771)                   | (102.026) |
| Состојба на 31 декември 2016 | 29.793                | 9.560             | 32.056                    | 71.409    |

Сегашната вредност на наведените користи за вработените е утврдена со дисконтирање на проценетите идни парични одливи.

Основните користени актуарски претпоставки се следните:

|                          | 2016  | 2015  |
|--------------------------|-------|-------|
| Каматна стапка           | 3,90% | 4,35% |
| Просечен пораст на плати | 4,50% | 4,50% |
| Стапка на инфлација      | 2,50% | 2,50% |

*Стапка на морталитет:*

Од студијата на стапките на морталитет од минатите години, ја утврдивме илустративната очекувана стапка на морталитет во Република Македонија. Користена е таблицата за морталитет на Швајцарија, која претставува разумна апроксимација на долгорочната стапка на морталитет во земјата.

30. ЗАПИШАН КАПИТАЛ

а) Акционерски капитал

Запишаниот капитал на банката заклучно со 31 декември 2016 и 2015 година го сочинуваат 17.460.180 целосно платени обични акции со номинална вредност од 201,1 денари. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собранието на Банката за еквивалент од една обична акција, како и право да учествуваат подеднакво во поделбата на остатокот од стечајната, односно ликвидационата маса на Банката.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**30. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (продолжува)**

**а) Акционерски капитал (продолжува)**

Структурата на акционерите кои имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас на 31 декември 2016 и 2015 година официјално објавена и прифатена од Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија, е следната

|                            | <b>31 декември 2016</b> |                         | <b>31 декември 2015</b> |                         |
|----------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
|                            | <b>% на учество</b>     | <b>Во илјади денари</b> | <b>% на учество</b>     | <b>Во илјади денари</b> |
| Национална банка на Грција | 94,64%                  | 3.323.094               | 94,64%                  | 3.323.094               |
| Останати                   | 5,36%                   | 188.148                 | 5,36%                   | 188.148                 |
|                            | <u>100%</u>             | <u>3.511.242</u>        | <u>100%</u>             | <u>3.511.242</u>        |

**б) Ревалоризациони резерви**

Ревалоризационите резерви се состојат од нереализирани добивки и загуби кои произлегуваат од промена на објективната вредност на вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба.

**Компоненти на останата сеопфатна добивка**

|                                                                                    | <b>Во илјади денари</b> |                         |
|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                                                                    | <b>31 декември 2016</b> | <b>31 декември 2015</b> |
| Нето добивка од финансиски средства расположливи за продажба                       | (315)                   | 161                     |
| Приходи/трошоци од камати и услуги поврзани со обврски за користи на вработените   | (117)                   | 1.225                   |
| Останата сеопфатна добивка                                                         | (432)                   | 1.386                   |
| Намалена за данок на добивка поврзан со компонентите на останата сеопфатна добивка | -                       | -                       |
| <b>Останата сеопфатна добивка за финансиската година, без вклучен данок</b>        | <u>(432)</u>            | <u>1.386</u>            |

**в) Законски резерви**

Во согласност со локалната законска регулатива Банката треба да пресмета и издвои најмалку 5% од нето добивката за годината во законски резерви се додека нивото на законските резерви не достигне износ кој е еднаков на 1/10 од основната главнина. Додека законската резерва не го надмине определениот најмал износ, може да се употребува само за покривање на загубите. Кога законската резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби, со одлука на Собранието, истата може да се употреби за исплата на дивиденди, но само доколку таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ за распределба пропишан со Законот за трговски друштва или со Статутот на Банката.

**г) Останати резерви**

Останатите резерви претставуваат резерви кои што се утврдени врз основа на интерната политика на Банката и се користат за разни намени, класифицирани како рестриктивни.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**
**31. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА**

Заработката по акција се пресметува со делење на нето добивката за финансиската година која им припаѓа на акционерите со пондерираниот просечен број на обични акции ненаплатени во текот на годината.

Следното ја отсликува добивката и податоците за акциите во пресметките на заработка по акција:

|                                                                                                                        | <b>31 декември<br/>2016</b> | <b>31 декември<br/>2015</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| Нето-добивка за годината која им припаѓа на акционерите за основна и разводната заработка по акција (во илјади денари) | 2.503.589                   | 2.243.589                   |
| Пондериран просечен број на акции за основна и разводната заработка по акција                                          | 17.460.180                  | 17.460.180                  |
| Основна заработка по акција (во денари)                                                                                | 143,4                       | 128,5                       |
| Разводната заработка по акција (во денари)                                                                             | 143,4                       | 128,5                       |

**32. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА**

Поврзаните лица ги вклучуваат најголемите акционери, афилијациите и претпријатијата во заедничка сопственост, контрола/управување на Банката, или чии активности се контролирани од страна на Банката. Сите трансакции со поврзани лица се случуваат во нормалниот тек на работењето и нивната вредност не се разликува материјално од условите под кои би се одвивале трансакциите со другите субјекти.

Значајните износи и трансакции со поврзани лица се прикажани подолу:

**Биланс на состојба**

|                         | Во илјади денари   |                              |                              |                  |
|-------------------------|--------------------|------------------------------|------------------------------|------------------|
|                         | Матично<br>друштво | Клучен<br>раководен<br>кадар | Останати<br>поврзани<br>лица | Вкупно           |
| <b>31 декември 2016</b> |                    |                              |                              |                  |
| <b>Средства</b>         |                    |                              |                              |                  |
| Тековни сметки          | 3.823              | 5.374                        | 805                          | 10.002           |
| Кредити                 | -                  | 8.516                        | -                            | 8.516            |
|                         | <u>3.823</u>       | <u>13.890</u>                | <u>805</u>                   | <u>18.518</u>    |
| <b>Обврски</b>          |                    |                              |                              |                  |
| Депозити                | 1.626.669          | 31.440                       | 1.331                        | 1.659.440        |
| Останати обврски        | 16.163             | -                            | 2                            | 16.165           |
|                         | <u>1.642.832</u>   | <u>31.440</u>                | <u>1.333</u>                 | <u>1.675.605</u> |
| <b>31 декември 2015</b> |                    |                              |                              |                  |
| <b>Средства</b>         |                    |                              |                              |                  |
| Тековни сметки          | 3.160              | 6.335                        | 3.185                        | 12.680           |
| Кредити                 | -                  | 11.459                       | -                            | 11.459           |
|                         | <u>3.160</u>       | <u>17.794</u>                | <u>3.185</u>                 | <u>24.139</u>    |
| <b>Обврски</b>          |                    |                              |                              |                  |
| Депозити                | -                  | 21.067                       | 114.101                      | 135.168          |
|                         | <u>-</u>           | <u>21.067</u>                | <u>114.101</u>               | <u>135.168</u>   |

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**32. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА (продолжува)**

**Извештај за сеопфатна добивка**

|                                   | Во илјади денари   |                              |                              |         |
|-----------------------------------|--------------------|------------------------------|------------------------------|---------|
|                                   | Матично<br>друштво | Клучен<br>раководен<br>кадар | Останати<br>поврзани<br>лица | Вкупно  |
| <b>31 декември 2016</b>           |                    |                              |                              |         |
| <b>добивка</b>                    |                    |                              |                              |         |
| Приходи од камати                 | -                  | 598                          | 4                            | 602     |
| Приходи од провизии и надоместоци | -                  | 39                           | 20                           | 59      |
|                                   | -                  | 637                          | 24                           | 661     |
| <b>Расходи</b>                    |                    |                              |                              |         |
| Расходи од камата                 | -                  | 661                          | 305                          | 966     |
| Расходи од провизии и надоместоци | -                  | -                            | 22                           | 22      |
| Останати расходи                  | 53.471             | 28.327                       | -                            | 81.798  |
|                                   | 53.471             | 28.988                       | 327                          | 82.786  |
| <b>31 декември 2015</b>           |                    |                              |                              |         |
| <b>Приход</b>                     |                    |                              |                              |         |
| Приходи од камати                 | -                  | 695                          | 1.022                        | 1.717   |
| Приходи од провизии и надоместоци | -                  | 42                           | 20                           | 62      |
|                                   | -                  | 737                          | 1.042                        | 1.779   |
| <b>Расходи</b>                    |                    |                              |                              |         |
| Расходи од камата                 | 52.552             | 688                          | 416                          | 53.656  |
| Расходи од провизии и надоместоци | -                  | -                            | 22                           | 22      |
| Останати расходи                  | 34.467             | 26.212                       | -                            | 60.679  |
|                                   | 87.019             | 26.900                       | 438                          | 114.357 |

Националната Банка на Грција, Атина претставува матична банка и крајно матично друштво на Банката. Останатите трансакции со поврзани лица се однесуваат на Обединета Бугарска Банка, Banca Romaneasca S.A., NBG Cairo, NBG Malta, Војвођанска Банка а.д. Нови Сад кои се подружници на NBG Групацијата.

Вкупниот надомест и останатите трансакции со клучниот раководен кадар се:

|                                   | Во илјади денари    |                     |
|-----------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                   | 31 декември<br>2016 | 31 декември<br>2015 |
| Краткорочни надоместоци и користи | 28.312              | 26.212              |
|                                   | <u>28.312</u>       | <u>26.212</u>       |

Банката извршила банкарски трансакции со клучниот раководен кадар во рамките на тековното работење.

### 33. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

#### а) Вонбилансни ставки

|                                                        | Во илјади денари  |                   |
|--------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
|                                                        | 31 декември 2016  | 31 декември 2015  |
| Платежни гаранции:                                     |                   |                   |
| во денари                                              | 938.171           | 917.889           |
| во странска валута                                     | 426.766           | 632.973           |
| во денари со девизна клаузула                          | 405.765           | 479.061           |
| Чинидбени гаранции:                                    |                   |                   |
| во денари                                              | 411.484           | 225.502           |
| во странска валута                                     | 42.540            | 81.121            |
| во денари со девизна клаузула                          | 603.145           | 730.682           |
| Акредитиви во странска валута                          | 62.026            | 40.751            |
| Акредитиви со парично покрите                          | 12.079            | 51.283            |
| Гаранции со парично покрите                            | 299.166           | 333.104           |
| Неискористени пречекорувања на тековни сметки          | 4.565.714         | 2.159.708         |
| Обврски по кредитни картички                           | 6.081.797         | 6.053.014         |
| Останати                                               | 1.077             | 1.080             |
|                                                        | <u>13.849.730</u> | <u>11.706.168</u> |
| Намалено за резерва за вонбилансни ставки (Белешка 31) | <u>(29.793)</u>   | <u>(117.160)</u>  |
|                                                        | <u>13.819.937</u> | <u>11.589.008</u> |

#### б) Работи во име и за сметка на трети лица

Банката управува со средства врз основа на провизии во име и за сметка на комитенти. Таквите средства не се на Банката и не се признаени во Билансот на состојба:

|                                        | 31 декември 2016 |                  |            | 31 декември 2015 |                  |            |
|----------------------------------------|------------------|------------------|------------|------------------|------------------|------------|
|                                        | Средства         | Обврски          | Нето       | Средства         | Обврски          | Нето       |
| Кредити во денари                      | 271.074          | 271.074          | -          | 269.945          | 269.945          | -          |
| Кредити во странска валута             | 274.618          | 274.618          | -          | 262.669          | 262.669          | -          |
| Останати побарувања во денари          | 1.040.989        | 1.040.989        | -          | 1.025.950        | 1.025.950        | -          |
| Останати побарувања во странска валута | 419.977          | 419.977          | -          | 426.399          | 426.399          | -          |
| Старателски сметки (Белешка 30)        | <u>48.958</u>    | <u>48.962</u>    | <u>(4)</u> | <u>6.019</u>     | <u>6.026</u>     | <u>(7)</u> |
|                                        | <u>2.055.616</u> | <u>2.055.620</u> | <u>(4)</u> | <u>1.990.982</u> | <u>1.990.989</u> | <u>(7)</u> |

Банката не е изложена на никаков ризик во врска со горните пласмани бидејќи таа не ги гарантира пласманите.

#### в) Судски спорови

Банката е вклучена во судски постапки од своето редовно работење. Износот на резервации за судските спорови кои се водат против Банката на 31 декември 2016 година изнесуваше 9.560 илјади денари (2015: 24.716 илјади денари). Раководството на Банката верува дека конечниот исход на овие спорови ќе биде во корист на Банката поради што нема да настанат материјални загуби по основ на овие спорови. Банката во 2016 година издвои резервации за загуби поради оштетување врз основа на судски спорови во износ од 2.206 илјади денари (2015: 6.641 илјади денари).

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**  
**31 декември 2016**

**33. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ (продолжува)**

**г) Обврски по наеми**

*Банката како наемодавател*

Оперативните наеми се однесуваат на недвижности дадени под наем кои се во сопственост на Банката и се состојат од комерцијален недвижен имот издаден под наем на трети лица. Сите договори за наем содржат клаузула за ревидирање на договорената цена на наемот согласно пазарните услови, во случај ако наемателот го остварува своето право да го обнови договорот за наем. Истекувањето на периодот на наем се движи до една година. Добивката од наемнини која ја заработува Банката од издавање на недвижен имот под наем изнесува 3.191 илјади денари (2015: 4.080 илјади денари).

*Банката како наемател*

Плаќањата за оперативен наем се признаени во останати расходи од дејноста и се однесуваат на деловен простор. Договорите за закуп се до една година и содржат клаузула со која се утврдува отказан рок од 30 дена. Расходите за наемнини кои ги плаќа Банката изнесуваат 57.430 илјади денари (2015: 58.339 илјади денари).

Минималните идни плаќања на наемнини се приближни на нивото на тековните расходи за наемнини.

**34. ДАНОЧНИ РИЗИЦИ**

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година, и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски и казни. Според процените на раководството на Банката не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски врз оваа основа.

**35. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБА+**

Не постојат значајни настани по датумот на билансот на состојба кои бараат соодветно објавување.

**36. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ**

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на најзначајните билансни позиции деноминирани во странска валута се следните:

|       | <u>2016</u> | во денари<br><u>2015</u> |
|-------|-------------|--------------------------|
| 1 USD | 58,3258     | 56,3744                  |
| 1 EUR | 61,4812     | 61,5947                  |